

SØKEROM

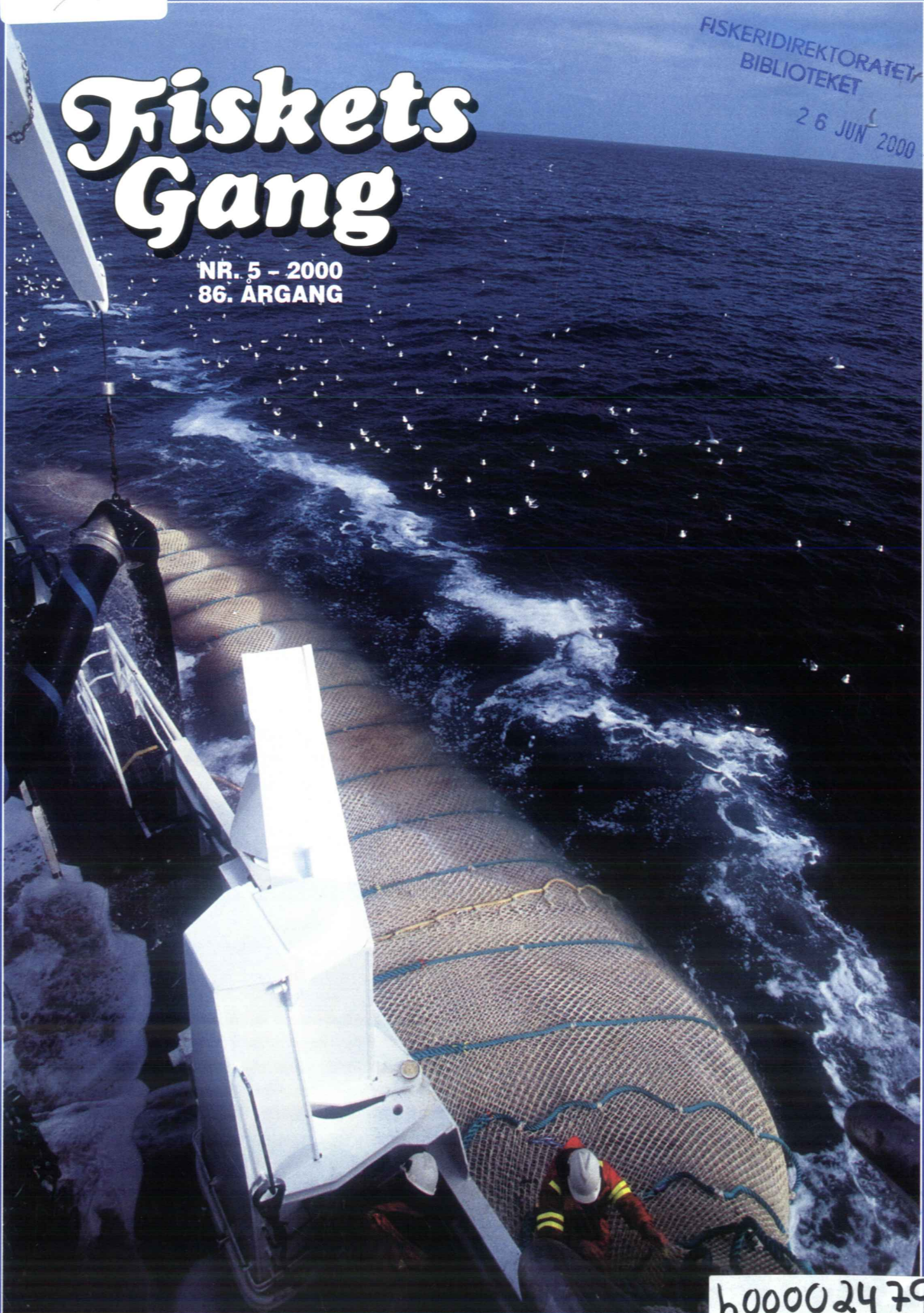
sko.1

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

26 JUN 2000

Fiskets Gang

NR. 5 - 2000
86. ÅRGANG

h00002479

UTGITT AV FISKERIDIREKTORATET

86. ÅRGANG
NR. 5 – MAI 2000

Utgis månedlig
ISSN 0015-3133

ANSV. REDAKTØR

Sigbjørn Lomelde
Kontorsjef

REDAKSJONSSEKRETÆR

Per-Marius Larsen

REDAKSJON:

Olav Lekve
Dag Paulsen
Synnøve Tangen Stub
Tlf.: 55 23 80 00

Ekspedisjon/abonnement:
Esther-Margrethe Olsen

Annonser:

Media Ringen A/S
Postboks 1323
9501 Alta
Telefon: 78 44 05 44
Telefax: 78 44 05 45

Fiskets Gangs adresse:

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 – Sentrum
5804 Bergen
Tlf.: 55 23 80 00

Trykt i offset
JOHN GRIEG A/S

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgirokonto 5 05 28 57, på konto nr. 6501.05.63776 Kredittkassen eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor.

Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 350,- pr. år. Denne pris gjelder for Danmark, Finland, Island og Sverige. Øvrige utland kr. 450,- pr. år. Utland med fly kr. 550,-
Fiskerifagstudenter kr. 200,-.

ANNONSEPRISER: Alminnelig plass

1/1 kr. 5.700,-
1/2 kr. 3.400,-
1/4 kr. 2.500,-

Tillegg for farger:

kr. 1.000,- pr. farge
3 omslag kr. 11.000,- (4-farger)
Siste side kr. 12.000,-
Gjelder fra nr. 7/8-94.

VED ETTERTRYKK FRA
FISKETS GANG
MÅ BLADET OPPGIS SOM KILDE

ISSN 0015-3133

Codex i Ålesund

FNs standardiseringskomité for fisk og fiskeprodukter, Codex Alimentarius ble arrangert for 24. gang 5. – 9. juni i Ålesund. Dette er andre gang den biennale konferansen arrangeres utenfor Bergen. Omlag 140 delegater fra ca. 40 land diskuterte standarder og normer for fremstilling og handel med fisk og fiskeprodukter. Fiskeridirektør Peter Gullestad (vildet) sto for den offisielle åpningen av konferansen.

Et hovedpoeng med konferansen er å bli enige om felles standarder og normer gjeldende for alle medlemsland i Codex. Dette skal lette handel land i mellom og sikre konsumentene gode produkter uten helserisiko. Fokus på liv og helse har preget Codex-arbeidet de senere årene og Codex har fått sterkere betydning for internasjonal handel med fisk og fiskevarer.

Et codex-vedtak er veiledende for handel mellom Codex-landene. Det gjør det lettere ved f. eks re-eksport og varer i transitt. Codex arbeider i tillegg med å få til et felles sertifiseringssystem og harmonisere attester. Ved siden av rent faglige saker er også Codex-konferansene en viktig møteplass for fagfolk fra ulike land. Utenfor de fastlagte sakslistene kan delegater møtes å diskutere ulike problemer land imellom. Det sosiale er derfor viktig under en slik stor internasjonal konferanse. En dag var satt av til felles utflukt. Norges Sildesalgslag og Eksportutvalget for fisk sponset en tur til Geiranger torsdag 8. juni.

Norge ved Fiskeridirektoratet var som vanlig teknisk arrangør for konferansen og i tillegg har Norge hatt formannsvervet i komiteen i flere år ved John Race fra Statens Næringsmiddeltilsyn. Race er for tiden i permisjon og regiondirektør Bjørn Røthe Knudtsen fungerer som formann i Codex.

Av saker som konferansen tok for seg er utarbeidelse av felles normer for fisk og fiskeprodukter, der Norge har hatt ansvaret for utkastet som skal gjelde saltfiskproduksjon (inkl. klippfisk). Man arbeider for å samle alle de ulike normene i et felles normverk. I tillegg har Norge sammen med Island, Danmark og Tyskland arbeidet med å få laget en standard for produksjon av saltsild. Et annet hovedtema under konferansen var arbeidet for å få laget en modell for felles sertifisering, slik at produkter kan sirkulere lettes mulig.

Olav Lekve

INNHold

Codex i Ålesund	2
<i>Rømming av oppdrettsfisk:</i> Mer bruk av politianmeldelse!	4
Marokko med stort potensiale innen fiskeri	6
Froan – Vern og bruk i kystsonen	9
Mer laks til velstående kinesere	13
Olje- og fiskeriinteresser i Barentshavet	15
Mulig russisk transport av olje langs norskekysten	18
13 oljeselskap får konsesjon i Norskehavet	20
Akvariet i Bergen med havbruksutstilling	21
På fisketorget i Roma	22
Helgeland samles til ett fiskeririke	24
Miljøarbeid i Fjord Seafood ASA	26
Oppdrett i nasjonalpark?	27
Kystsonekompetanse på Dønna	29
Nettstasjonen er åpnet	31
Brugdefangst – Artikkel 4	32
<i>Ny bok:</i> Grunnleggende «Fangstbehandling»	35
Bransjeregisteret	36
Programmet for Jubileumskonferansen	37
<i>Nor-Fishing 2000:</i> Ny hall til jubileumsutstillingen	40
Norge og Aserbajdsjan – berøringspunkter innen oppdrett og fiskeriforvaltning	41
Månedstatistikk	43
J-meldinger	44
Løyve	45

FG

NR. 5
2000

Forsidefoto:
Tore Steinset

Redaksjonen
avsluttet
8. juni 2000

Rømming av oppdrettsfisk:

Mer bruk av politianmeldelse!

Det er ikke noe mål i seg selv å politianmelde. Målet er å unngå rømming. Underdirektør Anne-Karin Natås ved Kontoret for havbruksforvaltning i Fiskeridirektoratet fremholder imidlertid at politianmeldelse – i saker som gjelder rømming av oppdrettsfisk – ofte er det eneste virkemiddel myndighetene har. Fiskeridirektoratets ytre etat er informert om at man nå skal innskjerpe bruken av politianmeldelse.

Underdirektør Natås mener at politianmeldelse kan være et viktig virkemiddel som får oppdretteren til å tenke forebyggende og sikre en forsvarlig drift som vil hindre rømming. – I oppdrettsforvaltningen har vi et generelt virkemiddel som er egnet til å gjøre en ulovlig virksomhet lovlig. Nemlig ilegging av tvangsmulkter/døgnmulkt som tiltak i tilfeller som blant annet for stort volum i merden, sier Natås. Hun understreker at dette er et rent administrativt virkemiddel som opphører den dagen virksomheten er blitt lovlig.

Det er viktig at oppdretteren tenker forebyggende, sier Anne-Karin Natås

Oppdrettslovens § 14a: «Anlegg som nyttes til oppdrettsvirksomhet skal ha forsvarlig teknisk standard».

Oppdrettsloven og sentrale forskrifter

Her nevner vi aktuelle paragrafer i dagens oppdrettslov og sentrale forskrifter som hvis blir brutt kan anvendes som grunnlag for politianmeldelse ved f.eks rømming av oppdrettslaks.

Oppdrettsloven § 14a: «Anlegg som nyttes til oppdrettsvirksomhet skal ha forsvarlig teknisk standard».

Drifts og sykdomsforskriften:

§ 3: Generelle krav til etablering og drift: «Oppdrettsvirksomhet skal etableres og drives i henhold til de krav som går fram av tillatelsene og gjeldende regler og ellers på en slik måte at det er teknisk, biologisk og miljømessig forsvarlig.»

§ 25 Forebygging og begrensning av samt tiltak ved rømming (Beredskapsplan): «Innehaver av tillatelse til oppdrett av laks og ørret i sjø skal for samtlige lokaliteter i bruk ha ajourført beredskapsplan med tanke på hvordan en fremtidig rømming kan begrenses og gjenfangst effektiviseres.»

(Plikt til å melde fra om rømming): «Konsesjonsinnehaver er forpliktet til straks å melde fra til Fiskeridirektoratets regionkontor for vedkommende distrikt dersom fisk rømmer, eller når mistanke om rømming foreligger. Meldingen skal skje umiddelbart pr. faks eller pr. telefon.

Meldingen skal også gis på fastsatt skjema.

Politianmeldelse eneste alternativ

Når det gjelder rømming er dette virkemiddelet ikke egnet. Politianmeldelse er her eneste alternativet. I følge Oppdrettsloven skal driften være teknisk, biologisk og miljømessig forsvarlig. – Har fisk rømt er det en indikasjon på at driften ikke har vært forsvarlig. Burde man, f.eks ha forutsatt rømming og kunne en satt i verk tiltak for å hindre dette? Står man på merdkanten og mister en tung gjenstand som gjør at merden revner og fisken rømmer. Et henderlig uhell? Poenget mitt er at man heller bør stille spørsmål om man burde tenkt forebyggende og satt inn tiltak som ikke gjorde dette mulig. I anleggsbransjen har man f.eks innført mange rutiner for å hindre at uhell skjer. Hun understreker at forvaltningen ser alvorlig

på rømming og har informert Fiskeridirektoratets ytre etat, som står for politianmeldelsene, om å gå hardere til verks.

Nasjonal tiltaksplan

Natås er glad for at oppdrettsnæringen har tatt rømming av laks på alvor. Dette har blant annet resultert i Nasjonal tiltaksplan mot rømming som ble presentert tidligere i år – et samarbeid mellom Norske fiskeoppdretteres forening, Fiskeridirektoratet, Norges Forskningsforbund, Fylkesmannen i Rogaland og Direktoratet for naturforvaltning.

FG Per-Marius Larsen

Fiskeridirektoratet omorganiserer laboratorievirksomheten

Fiskeridepartementet gav nylig grønt lys for en omorganisering av laboratorievirksomheten ved Sentrallaboratoriet og ved Fiskeridirektoratets Ernæringsinstitutt. – Vi opplever i dag en stor oppmerksomhet rundt Sentrallaboratoriet og Ernæringsinstituttets virksomhet, med utgangspunkt i spørsmålet om matvaresikker-

het. Denne situasjonen må vi utnytte positivt ved å være i forkant og tilpasse organisasjonen til morgendagens krav, uttaler fiskeridirektør Peter Gullestad til Fiskeridirektoratets internblad «Inform.» Den nye organisasjonsstrukturen skal etter planen være på plass fra årsskiftet.

Marokko med stort potensiale innen fiskeri

Marokko har et stort potensial som fiskerinasjon, og landets fiskeriminister la nylig fram et forslag for en ny fiskeriforvaltning. Her åpnes all verdens muligheter for norsk industri på alle områder, unntatt det å drive selve fisket. Landets regjering avviser fortsatt å forlenge fiskeriatvaten med EU angående fiske i marokkanske farvann. Det satses nå på modernisering og nasjonal kontroll og utnyttelse av egne ressurser. Med norske øyne bør her være store muligheter med tanke på salg av varer og tjenester. Samtidig gir marokkanerne uttrykk for et sterkt ønske om utenlandske investeringer, ikke minst norske, innenfor fiskerisektoren.

Fiskeridirektør Peter Gullestad var i Marokko i forbindelse med norsk-svensk næringslivsuke som ble arrangert i Casablanca i dagene

22.–26. mai. En av dagene var satt av til presentasjon av norsk fiskerinæring og norske utstyrsleverandører til fiskerisektoren. Gullestad holdt et foredrag om norsk fiskeri- og havbruksnæring, med særlig vekt på det norske forvaltningsregimet.

Fiskeridirektøren hadde også samtaler med fiskeriminister Tahmi El Khyari og Toufiq Ibrahim som leder den viktige nasjonale organisasjonen «Office National de Pêche» (ONP).

Gullestad overrakte en invitasjon fra fiskeriminister Otto Gregussen til sin marokkanske kollega om å besøke Norge i forbindelse med fiskerimessen i Trondheim i august. El Khyari var glad for invitasjonen og ga uttrykk for at han gjerne ville besøke Norge og Trondheim i spissen for en marokkansk næringslivsdelegasjon. For Gullestad, som også er formann i stiftelsen Nor-Fishing, var dermed ministerens respons ekstra gledelig.

Fiskets Gang var på plass og spurte Peter Gullestad om noen av inntrykkene fra det første møtet med en av Afrikas største fiskerinasjoner.

Fiskeridirektør Peter Gullestad ved fiskebåthavnen i Casablanca hvor kystflåten leverer fangstene sine. (Foto: Ola Sletten).

Fiskeridirektøren ved noen av Marokkos mange «fileteringsmaskiner». Her er det flittige hender som gjør nytten. Det er sannelig mye å gripe fatt i for å heve nivået innen marokkansk fiskeri. (Foto: Ola Sletten).

– Marokkanerne viste betydelig interesse for våre erfaringer med hensyn til å bygge opp en bærekraftig ressursforvaltning. Mitt råd i moderniseringsprosessen er at marokkanerne ikke gjør

den samme tabben som Norge og andre industrialiserte land har gjort, nemlig å bygge ut en fangstkapasitet som langt overstiger tilgjengelige fiskeressurser. Her er det viktig å være klar over den

Fiskeridirektør Peter Gullestad holder foredrag under den norsk-svenske næringslivsuka i Casablanca. (Foto: Ola Sletten).

Dyphavstrålere og kystfiskeflåten ved Marokkos største fiskerihavn i Agadir. (Foto: Ola Sletten).

kontinuerlige produktivitetsveksten som skjer innenfor fiskeriene, noe som gjør at en innenfor en gitt ressursramme vil ha rom for stadig færre fiskefartøy og fiskere, forklarer Gullestad.

Felles interesser

– Norge og Marokko har felles interesser som store fiskerinasjoner på hver vår kant av EU. En norsk tilstedeværelse i Marokko vil ikke være begrunnet ut fra et ønske om tilgang til fiskeresurser, men snarere ut fra de mulighetene for norsk maritim industri som en modernisering av hele den marokkanske fiskerinæringen åpenbart vil by på, hevder fiskeridirektøren.

– Vi hadde også en diskusjon om hvor viktig det er å ha en moderne fiskerilovgivning som

basis for en effektiv forvaltning av fiskeriene. Samme dag som foredraget mitt ble holdt, la fiskeriminister El Khiyvari fram for regjeringen et forslag til en ny, altomfattende lovgivning for fiskeriene. Etter det jeg forstod tar forslaget høyde for så vel de nasjonale behovene knyttet til forvaltningen av fiskerisektoren, som for de internasjonale forpliktelsene som har vokst fram på fiskeriområdet de siste tjue årene. Jamfør blant annet havrettskonvensjonen, FN-avtalen om fiske på det åpne hav og FAOs atferdskode. For meg virker dette imponerende i lys av at vi snakker om et land under utvikling. Med dette burde Marokko ha et godt grunnlag for å utvikle sin fiskeriforvaltning, avslutter fiskeridirektør Peter Gullestad.

Halten er den nordligste øygruppen i Froan. Foto: Morten Ekker.

Froan – Vern og bruk i kystsonen

Stortingsmelding 43 om «Vern og bruk av kystsonen» er nå vedtatt av Stortinget. Som en oppfølging av stortingsmeldingen ønsker Miljøverndepartementet og Fiskeridepartementet en evaluering av verneområder som berører sjø. Sør-Trøndelag er foreslått som prøvefylke. Froan naturreservat og landskapsvernområde utenfor trøndelagskysten blir dermed en sentral del av evalueringen ettersom Froan utgjør 90 prosent av vernet sjøområde i Trøndelag.

Førstekonsulent ved Fiskeridirektoratets regionkontor i Trøndelag Lill Connie Furu, stiller seg positiv til tiltaket.

– På grunn av de store sjøområdene ved Froan har vi et stort potensiale til å skape næringsutvikling i Froan uten at dette går på bekostning av verneverdiene i området. Vi må samtidig være nøye med å få utarbeidet et klagjørende mandat for arbeidet, og må være oppmerksomme på sammensetningen av arbeidsgruppen på grunn av den komplekse problematikken knyttet til verneformålet, sier Furu.

– Naturreservatet i Froan omfatter et 400 km² stort øy- og havområde fra Vingleia fyr i sørvest til

Halten i nordøst. I tillegg til dette har vi landskapsvernområdet og området som er forbeholdt dyrevernsfredning. Dette er dermed det største sammenhengende kystområdet som er fredet i Norge, forteller hun.

Arbeidsgruppe

Hensikten med prosjektet er blant annet at man ut fra evalueringen av fylket lettere kan bestemme retningslinjer og forvaltningsplaner for vern og bruk av verneområder for resten av landet. I forbindelse med prosjektet er det nedsatt en gruppe bestående av representanter fra Fiskeridirektoratet, Direktoratet for naturforvaltning, fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Fiskeridirektoratet region Sør-Trøndelag og Havforskningsinstituttet som skal forestå arbeidet. Arbeidet startet allerede den 12 mai og vil holde frem til 1 november. Det vil da bli arrangert en samarbeidskonferanse for miljø- og fiskeriforvaltningen.

Oppdrett og vern

Konflikten mellom miljøvernmyndighetene og næringsinteressene når det gjelder bruk og vern av Froan har vært lang og til tider svært følelseladet. Diskusjonen har blant annet dreid seg om hvorvidt virksomhet knyttet til oppdrett er heldig eller skadelig for verneverdiene i Froan-området.

Siden 1998 har selskapet SalMar Farming AS hatt midlertidig dispensasjon til å drive oppdretts-

FG

NR. 5
2000

virksomhet i verneområdet. Tillatelsen ble gitt av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, og gjelder frem til 1 juli i år 2000. Dispensasjonen har skapt sterke reaksjoner hos naturvernorganisasjoner, da man mener at virksomheten kan skape uheldige konsekvenser for fuglen i området. Organisasjonene argumenterer med at faren er stor for at vernet fugl i området kan hekte seg fast i nettet i oppdrettsmerdene. Øyenes isolerte beliggenhet i Froan med lite menneskelig aktivitet, bidrar til at området er blitt et eldorado for sjøfugl.

– Det er forsvarlig å tillate en viss grad av oppdrettsvirksomhet i Froan-området dersom man har en tett oppfølging og kontroll over de effekter virksomheten har på verneområdet, mener Furu.

Selv om oppdrettsvirksomhet kan gi negative effekter for det marine miljø, så vil nødvendigvis ikke virksomheten komme i konflikt med verneformålet i området. Når det gjelder SalMar Farming AS krever fylkesmannen at det blir gitt kontinuerlig rapportering av skader på vilt i dispensasjonsperioden. Disse undersøkelsene blir gjort av kyndige personer fra kommunale myndigheter, SalMar Farming AS selv og innleid kompetanse på miljøundersøkelser.

I følge Furu har blant annet tiltakene med kontinuerlig overvåking, hyppig dødfiskhåndtering, selskremmere og tilpasset maskevidde på dekknett, medført at det ikke er oppstått konflikter angående fredet vilt i driftsperioden. I følge SalMars Farmings rapport ble det kun funnet en død gråhegre i taknettet.

– Det er dessuten gitt flere midlertidige dispensasjoner for skjelloppdrett, noe som ikke synes problematisk fra miljøvernmyndighetenes side, sier Furu.

Ny teknologi

Rådgiver ved Fiskeridirektoratet, Frank Jacobsen, viser til at ny teknologi gjør drift av norske oppdrettsanlegg miljømessig forsvarlig.

– Kunnskapen om oppdrettsvirksomhet er i dag høy, og rutineene ved drift gode. Det har også skjedd en positiv utvikling i oppdrettsnæringa i forhold til bruk av antibiotika. Videre er reglene for utslipp av organisk materiale samt brakklegging av lokaliteter også strenge, seier Jacobsen.

Seljakt

Spesielt vern av fugl og sel står sentralt ved Froan. Prinsippene for forvaltning av kystsel er nedfelt i NOU 1990:12, «Landsplan for forvaltning av kystsel».

Den generelle forvaltningen av kystsel er tillagt Fiskeridepartementet. I verneområdene er det miljøvernmyndighetene som har forvaltningsansvaret. Selen er i utgangspunktet fredet, men i områder der bestandene produksjon gir grunnlag for høsting, og områder der det er ønskelig å regulere bestandene, kan det gis tillatelse til jakt. I Trøndelag kan det jaktes på selartene havert og steinkobbe i to perioder i året. I utgangspunktet kan det ikke jaktes i områder som er vernet med hensyn til naturvernloven, men en slik tillatelse kan gis av fylkesmannen.

De nye landsdekkende tellingene konkluderer med høyere bestandsanslag enn tidligere både for havert og steinkobbe. Dette skyldes sannsynligvis både økende bestander og en vesentlig mer presis tellemetode.

Salmars oppdrettsanlegg ved Sørøyflesa i Froan. Foto: Asgeir Østvik.

Froan er et kjerneområde for sel, spesielt havert. I forbindelse med kasteperioden (yngleperioden) og parringstiden umiddelbart etter, er omtrent halvparten av den norske forplantningsdyktige havertbestanden samlet i Froan. Foto: Morten Ekker.

Kystfiskerne har lenge påstått at økningen av bestanden har medført problemer med skader på fiskeredskap, tap av fangst og spredning av parasitter.

Taretråling

Tidligere er det ikke åpnet for taretråling i Sør-Trøndelag. I arbeidet med å lage en høsteforskrift for dette området, skal det blant annet utarbeides retningslinjer for hvilken virksomhet som skal tillates, og når på året taretråling er forsvarlig.

Norske fiskerimyndigheter ønsker blant annet å tillate taretråling innen verneområdene, men forslaget møter stor motstand fra ulike naturvernorganisasjoner. Organisasjonene hevder at taretråling endrer de naturlige forholdene betraktelig for dykkende fugl, og at tareskogen har en dempende effekt på store bølger. Naturvernerne viser til undersøkelser som er gjort lenger sør i Norge.

Fiskerimyndighetene på sin side argumenterer med at det ikke er vitenskapelig bevist at tareskogen på de dybder det tråles demper bølgene.

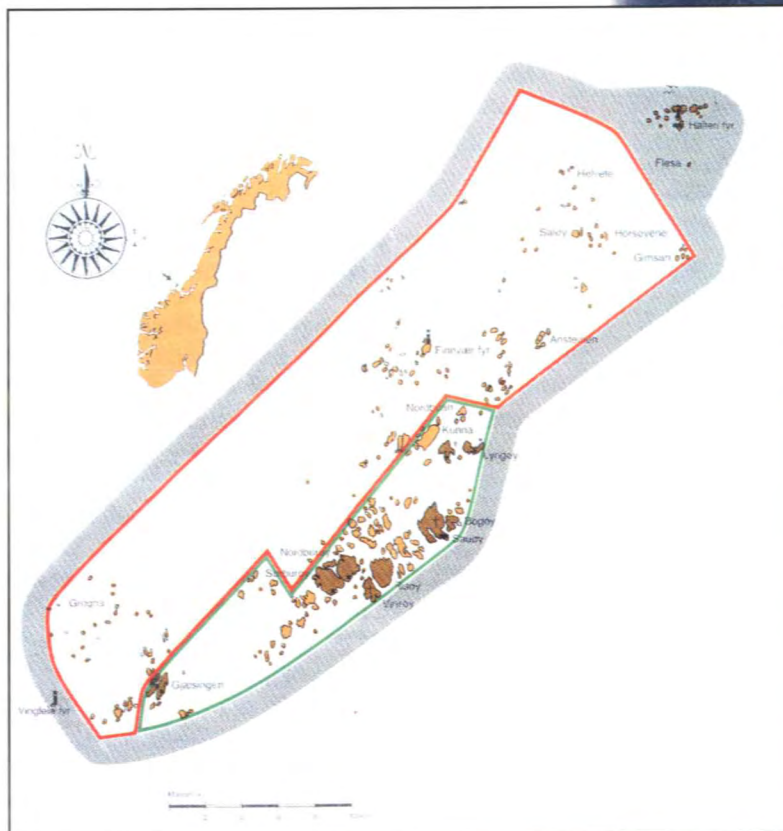
– Jeg mener det drives en forsvarlig taretråling ved at området det høstes i legges brakk i 5 år før det igjen høstes der. Høsting av tang og tare virker inn på miljøet, men taretråling tar ut bare 20% av bestående tare i de felt som er åpne det aktuelle året. Dermed etterlates 80% urørt tareskog. Jeg mener at vi på bakgrunn av en slik forvaltning, kan drive effektiv regulering av taretrålingen, og at tareskogen sin funksjon som ressurs og økosystem blir godt ivaretatt. Taretråling i hekkeområder kan tilpasses til tider på året da fuglene ikke hekker for å unngå forstyrrelser. Det er imidlertid vanskelig å trekke sikre konklusjoner om

hvilke langsiktige effekter taretråling har på sjøfugl, forteller rådgiver Jacobsen.

Strengeste form for vern

Med hjemmel i naturvernloven ble det i 1979 opprettet et naturreservat, et landskapsvernområde og et område med dyrelivsfredning i Froan. Natur-

Kartet viser Froan naturreservat og landskapsvernområde. Opprettelse av naturreservat er den strengeste verneform, og er markert med rød linje. Ytre grense for landskapsvernområde er markert med grønn linje, og grått felt på kartet viser området med dyrelivsfredning.

Havørnen i Froan står øverst i næringskjeden i hekkeområdet. Foto: Morten Ekker

reservat er den strengeste formen for vern i Norge. I verneområdene er ikke fiske i strid med verneformålet, men ulike typer redskap kan likevel i spesielle tilfeller påvirke verneverdier slik at det kan være aktuelt med restriksjoner dersom verneverdier kan bli skadet. Fiskeoppdrett og taretråling tillates normalt ikke i verneområder.

Ved Froan har det også vært nødvendig med ferdselsforbud til bestemte tider av året av hensyn til sjøfuglenes hekketider og kaste- og yngletider for sel.

Teknologisk utvikling og fremtidsplaner

I følge Stortingsmelding 43 vil næringsutvikling i kystsonen stå fremfor en teknologisk utvikling som gjør det vanskelig å konkretisere hvilket arealbehov de ulike næringene vil ha i fremtiden. Både vern og næringsutvikling vil være en del av den langsiktige forvaltningen i kystsonen.

Miljøvernmyndighetene avgjør dispensasjonsaker i verneområder. Ved behandling av en dispensasjonssøknad blir saken grundig vurdert med tanke på hvordan verneformålet eventuelt blir påvirket. Gjennom en god dialog mellom partene kan en prøve å tilpasse tiltaket best mulig til verneformålet. En skal vurdere om verneverdiene er opprettholdt i tråd med verneformålet og vurdere behovet for endringer i forskrifter og avgrensning for verneområder som inneholder sjøarealer i Sør-Trøndelag. Gjennomgangen skal baseres på

Stortingsmelding nr 43 (1998-99) av hensyn til retningslinjer for fiske, havbruk og taretråling i området.

Bruk og vern i Norge

Til nå er ca 21 372 km² av Norges areal innenfor territorialgrensen vernet. Av dette er ca 1 130 km² sjøareal. Konsekvensene av vern for næringsvirksomhet avhenger av verneomfang, verneform, hvor strenge verneforskriftene er og hvor viktig det aktuelle området er for ulike næringsaktiviteter. I verneområder som omfatter sjø, eller grenser til sjø, vil vanligvis ikke fiskeriaktivitet være i strid med verneformålet. Dersom vernereglene fører til at kystfiskerne blir utestengt fra naturlige fiskeområder, kan dette føre til økonomiske konsekvenser og påvirke fremtidsutsiktene for lokalt fiskeri.

Regjeringen mener at det i fremtiden vil kunne være mulig å kombinere bruk av sjøareal gjennom oppdrettsvirksomhet med vern av det samme området under forutsetning av at dette ikke er i strid med verneformålet.

Selv om konsekvensene i forbindelse med ett enkelt vernevedtak er relativt avgrenset, kan likevel summen av vernetiltakene ha en virkning på næringsutviklingen totalt.

Mer laks til velstående kinesere!

Eksportverdien for norsk fersk og fryst laks har firedoblet seg siden 1990. Beskjedne 80 millioner kroner i 1999 er isolert sett ikke all verden å rope hurra for, men med et antatt potensiale på 100 millioner konsumenter av en befolkning på 1200 millioner, kan dette på sikt bli en gullkantet eksport.

forskning viser at en riktig strategi for norsk laksenæring vil være å profilere laksen som en eksklusiv vare. Nettopp for å nå de kineserne som har god nok økonomi til å kjøpe laks. I det eksklusive markedssegmentet møter norsk laks også konkurranse fra blant annet levende hummer lokalt og importert fra Australia og New Zealand.

Hygiene og sashimi

Undersøkelsene er basert på intervjuer med 350 innkjøpssjefer i butikker som selger sjømat, samt dybdeintervjuer med innkjøpssjefer i utenlandske joint venture supermarkeder som har norsk laks blant vareutvalget.

Den norske laksen møter imidlertid sterk konkurranse fra den billigere stillehavslaksen fra USA og Japan. Undersøkelser gjort av Fiskeri-

Fersk norsk laks er eksklusiv vare i dette japanske supermarkedet i Kinas hovedstad Beijing.

– Kineserne bruker laksen ofte til sashimi, noe som stiller store krav til kvalitet og hygiene. Skal man spise fisken rå er selvsagt kvalitet viktig og det er samtidig store krav til hygiene hele veien, sier seniorforsker Kåre Hansen ved Fiskeriforskning. Han sier at undersøkelsen dessuten viser at kineserne omtrent utelukkende foretrekker den største laksen – mellom 6 og 8 kilo og de er opptatt av at den skal være så rød i kjøttet som mulig. Lav pris er også et ubetinget krav fra kinesiske supermarkeder som fra supermarkeder ellers på kloden, men man har forståelse for at kvalitet koster. Den ekstra gode kvaliteten er man imidlertid jevnt over lite villige til å betale tilsvarende ekstra mer for.

Liten kjølekapasitet

Mulighetene til å oppbevare større mengder fersk sjømat i kinesiske supermarkeder er svært ofte ikke til stede på grunn av manglende kjølekapasitet. Derfor er de avhengige av pålitelige, hyppige og små leveranser av laks. Undersøkelsen viser at de i tillegg ønsker tettere relasjoner med sine leverandører av laks og bedre kontakt med norske eksportører.

Eksklusiv image

I Kina er man ikke entydig opptatt av laksens opphavsland og selv merkingen av den. Dette har sammenheng med hvor viktig de anser butikkens image skal være. De som betrakter den som viktig kjøper desto mer importert norsk vare. Den blir sett på som eksklusiv og kobles med god og konsistent kvalitet. – For å lykkes i Kina må Eksportutvalget for fisk satse på kampanjer som profilerer norsk laks som eksklusiv vare og på supermarkeder med tilsvarende profil. Velstående kinesere og utlendinger bør være målgruppen. Disse handler oftest i joint venture butikkene, mener Kåre Hansen. Han fremholder videre at det må legges stor vekt på å følge opp selve distribusjonen. Dette for å forsikre seg om at laksen presenteres som et høystatus produkt. Da kan man unngå de uheldige virkningene av at laksen i butikken plasseres sammen med andre produkter med lavere kvalitet og status. Det siste er ikke det minste ønskelig, mener Kåre Hansen.

FG Per-Marius Larsen

Doktorgrad

Vitaminer i fôr til larver og yngel av kveite

Anne Mæland disputererte onsdag 7. juni for dr.scient graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

«Water-soluble vitamins in the nutrition of Atlantic halibut, Hippoglossus hippoglossus L., larvae and juveniles»

Avhandlingen omfatter en studie av vannløselige vitaminer i levende fôrorganismer som gis til kveitelarver i oppdrett. Mæland har sammenlignet innhold av de 9 vannløselige vitaminene i de to vanligste fôrorganismene, Artemia og zooplankton. Anrikning av Artemia med DHA-Selco i 48

timer stabiliserte eller økte innholdet av vitaminene i Artemia. Det er også undersøkt hvorvidt inkubering med algen Isochrysis galbana har gustig effekt på stabilisering av innhold av utvalgte vitaminer i Artemia. Mæland har videre vist at kveite kan, som mennesker, ikke selv lage vitamin C og må derfor få tilførsel av dette vitaminet gjennom fôret. I et fôringsforsøk hvor kveitelarver ble tilvendt til fôr med høyt nivå av vitamin C ble det ikke funnet økt overlevelse i forhold til larver gitt fôr med normal tilsetning av vitamin C.

Anne Mæland er født og oppvokst på Kvitsøy i nærheten av Stavanger. Hun tok cand.scient. eksamen i ernæringsbiologi ved Universitetet i Bergen i 1993. Hun har vært ansatt som stipendiat og forsker på ulike prosjekter ved Fiskeridirektoratets ernæringsinstitutt siden 1993.

Olje- og fiskeri- interesser i Barentshavet

Gullfaks A. Foto: Jarle Kolle

Oljeselskapene Statoil og Norsk Hydro har i flere år hatt planer om å starte produksjon av olje og gass i Barentshavet. Barentshavet er et viktig oppvekstområde for flere av våre kommersielle fiskeslag. Dersom disse fiskebestandene blir truet, kan dette få store konsekvenser for fiskeriinteressene i området.

Fagkonsulent Jarle Kolle i Fiskeridirektoratet arbeider med olje- og fisk-problematikken ved Kontoret for fiskeforsøk og veiledning. Kolle kan fortelle at Fiskeridirektoratet har et godt samarbeid både med Oljemyndigheter og operatørselskaper.

– Jeg føler at de merknader vi som fiskerimyndigheter har i de ulike saker blir tatt alvorlig, og at vi i de seneste årene har fått aksept for våre forslag til avbøtende tiltak. Årsaken til dette kan være at vi i dag, på bakgrunn av ulike undersøkelser, har fått bedre kjennskap til hvilke konsekvenser en oljeutbygging kan få for fiskeriaktivitetene. To sterke interesser er representert i forbindelse med oljeproduksjon, og vi prøver å inngå vilkår som ivaretar fiskeriinteressene på en best mulig måte. Jeg frykter derfor ikke at oljemyndighetene overser våre råd i forbindelse med en eventuell utbygging i Barentshavet, forteller Kolle.

Ikke drivverdig i Barentshavet

Barentshavet er et svært produktivt havområde. Den næringsrike og kalde Polarstrømmen møter den varme Golfstrømmen i polarfronten. Næring fra nord smelter sammen med varme fra sør og produksjonen av næringsstoffer blir dermed stor.

Siden mai 1980 har det vært tildelt i alt 35 utvinningstillatelser i Barentshavet, men det eneste drivverdige funnet som hittil er oppdaget er Snøhvitfeltet. Området er det første og største olje- og gassfunnet på Tromsøflaket i Barentshavet.

Det er gjennomført ulike studier som viser at det er teknisk mulig å gjennomføre en utbygging av gassfeltene i Barentshavet, men havdyp, vanskelige bunnforhold og behov for eventuelle landterminaler vil medføre store investeringer. De utbyggingsløsninger som hittil er vurdert, har ikke gitt grunnlag for drivverdighetserklæring i noen av de tildelte utvinningstillatelser i Barentshavet.

Konsekvenser for fiskeriene

Muligheten for konflikt mellom petroleumsvirksomhet og fiskerivirksomhet er i hovedsak forbundet med tre problemfelt; Det ene gjelder ukontrollerte utslipp og hvilke følger dette kan få for fiskerivirksomhet og fiskeressursene. Dette problemfeltet er sentralt i forbindelse med Barentshavet der man har åpnet for letevirksomhet og leteboring. Problemstillinger knyttet til akutte utslipp

For fiskeriene representerer petroleumsvirksomheten en ny og til dels konkurrerende bruk av havområdene. For å få i stand en forsvarlig forvaltning av olje- og fiskerinæringen i Barentshavet, er det viktig at olje- og fiskerimyndigheter har et tett og godt samarbeid.

skal ved en eventuell utbygging av oljefelt i Barentshavet være premissgivende.

Det andre problemområdet gjelder de konkrete ulempene som bygging og tilstedeværelse av feltinstallasjoner og rørledninger medfører for utøvelse av fisket. Dette problemet vil også forekomme dersom det vil skje utbygginger i Barentshavet.

Det tredje problemfeltet gjelder hvilke konsekvenser utslipp av kjemikalier, produsert vann, borekaks og borevæske har for fiskeriressursene. Denne type konsekvenser er i særlig grad tatt opp av Havforskningsinstituttet, både i forbindelse med åpning og utbygging av nye felt.

Risiko

Kombinasjonen av mørketid, tåke, kulde, is og faren for ising, gjør Barentshavet til et høyrisikoområde. Selv i perioder med lys hele

døgnet er sikkerhetsforholdene begrenset på grunn av stor sannsynlighet for tåke og tett nedbør.

Ved all lete- og produksjonsvirksomhet knyttet til petroleumsprodukter eksisterer det en risiko for at det forekommer akutte utslipp. Risikoanalyser viser imidlertid at sannsynligheten for et slikt utslipp er liten, noe som blir brukt til fordel for utbygging.

Kortsiktig politikk

I dag drives det letevirksomhet og oljeutvinning i kystnære områder som er viktige gyte- og oppvekstområder for flere av våre kommersielle fiskeslag. Naturvernorganisasjonene mener at satsing på petroleumvirksomhet fremfor fisk i Barentshavet er et resultat av en kortsiktig

Ram Form Valiant utfører seismiske undersøkelser. Foto: Tom Ole Drangex

økonomisk tenking. De viser til at fiskeressursene som kan høstes av i uendelig fremtid kan ødelegges av en petroleumsindustri som bare vil vare i femti til hundre år fremover. De understreker at spesielt fiskerinæringen vil bli påvirket av petroleumsvirksomhet i Barentshavet, og viser til at regnet i fangstverdi utgjorde fisket i Snøhvitområdet i perioden 1977 til 1985 fra 25 til 40 prosent av førstehandsverdien i de norske fiskeriene.

Seismiske undersøkelser og mulige skadevirkninger

Seismiske undersøkelser skal skaffe kunnskaper om geologien ved å kartlegge bergartene i havbunnen og hvordan disse fordeler seg lagvis. Lydbølger sendes ned mot bunnen og trenges gjennom denne. Noe av lydenergien reflekteres tilbake fra de ulike bergartene opp til et mottaker-system nær havoverflaten. Spesiell databehandling og tolking av denne informasjonen kan fortelle hvor sannsynlig det er at det finnes olje eller gass i området.

Tillatelser til å utføre seismiske undersøkelser blir gitt for tre år om gangen. Innen fem uker før hver undersøkelse iverksettes, skal dette meldes til Oljedirektoratet, Fiskeridirektoratet, Sjøforsvarskommandoene og Norges Fiskerilag.

Fiskeridirektoratet har tidligere gitt høringsuttalelser angående seismikk i Barentshavet på et generelt grunnlag, og orienterte da Oljedirektoratet om fiskeriaktivitetene i området.

Til hver melding om nye seismiske undersøkelser gir Fiskeridirektoratet uttalelser, blant annet basert på vurderinger og tilrådinger fra Havforskningsinstituttet i Bergen. På grunnlag av store mengder datamateriale, gir Instituttet uttalelser om hvorvidt viktige gyteområder eller vandringsveier opp mot gyteområder er truet. I enkelte tilfeller benytter Fiskeridirektoratet også andre instanser for å få en enda bedre oversikt over fiskeriaktivitetene i de ulike områder.

Seismikk og skremmeeffekt

Undersøkelser som Havforskningsinstituttet har gjort i Barentshavet, viser at torsk og hyse kan bli skremt ut til en avstand på ca. 18 nautiske mil fra det seismiske området.

Valg av tidsperiode for undersøkelsene er viktig både i forhold til gyting og i forhold til sesongfiskerier. En kan her unngå eventuelle konflikter ved å «styre» unna gyteområder og de mest fiskerintensive områdene i bestemte perioder.

Fiskeridirektoratet behandlet i 1999 i alt 63 meldinger om seismiske undersøkelser. Av disse ble 13 undersøkelser frarådet, 5 grunnet fiskeriaktivitet og 8 grunnet biologiske forhold. Av disse ble seks anbefalinger ikke fulgt og seismisk aktivitet angis.

Leteboring

Det er allerede foretatt leteboringer i Barentshavet. Når en borerigg ankommer et område og skal starte leteboring, blir det besluttet et stort område som følge av riggens fysiske tilstedeværelse og dens sikkerhetssone på 500 meter. I tillegg vil en som følge av utstrekningen på riggens ankre ha fysiske hinder utover sikkerhetssonen. Denne «ankringssonen» vil variere med dybden i det området riggeren er lokalisert.

Ut plassering av en borerigg i et trålfelt vil i de fleste tilfeller få konsekvenser for utøvelsen av fisket. I mindre og mer konsentrerte trålfelt, slik som i enkelte reke- og tobisfelt, kan en i verste fall regne hele trålfeltet som tapt i den tiden boreriggeren ligger oppankret. Årsaken til dette er at det blir for korte distanser til å gjennomføre «normale» tråltrekk.

Utbygging for oljeproduksjon

– Hvilke konsekvenser en utbygging for oljeproduksjon vil få for utøvelsen av fisket i et område, avhenger av hvilket utbyggingskonsept som blir valgt og hvilke tekniske løsninger som er aktuelle. Tendensen går i retning av økt bruk av undervannsinstallasjoner som er knyttet opp mot en «moderplattform». Ved bruk av undervannsinstallasjoner vil en som hovedregel unngå å få sikkerhetssoner rundt disse. Selv om en slik installasjon skal være overtrålbart og uten sikkerhetssone, vil de fleste vegre seg for å tråle over en slik fysisk hindring som installasjonen er. Overtråling av rørledninger i ulike dimensjoner medfører normalt ingen problemer, forteller Jarle Kolle ved Fiskeridirektoratet.

Miljø- og fiskerihensyn

Olje- og energidepartementet hevder at Barentshavprosjektet vil gi muligheter for oljeselskapene til å utforske større områder enn hva som tradisjonelt er tildelt som utvinningsområder. Det er lagt opp til at det i den første fasen av utforskningen skal skytes seismikk over et område som siden vil avgrensnes geografisk dersom man finner det riktig å gå videre med boring. Dette vil gi en grundig og kostnadseffektiv utforskning av deler av Barentshavet. Selskaper som opererer i dette området må ta særlige miljø- og fiskerihensyn. Det er planlagt 4 eller 5 letebrønner i Barentshavet i løpet av sommeren 2000.

Mulig russisk transport av olje langs norskekysten

Norskekysten representerer en viktig transportåre for utskiping av de store oljereservene i Sibir. Det diskuteres nå hvorvidt en transportrute for oljetankskip skal gå fra Russland langs Finnmarks-kysten og sørover til Europa.

– Det er i dag usikkert hvorvidt skipene vil gå utenfor eller innenfor norsk kystsoner, men de vil representere en økt trussel for forurensning langs norskekysten, sier Erik Ørbeck i Kystdirektoratet. Kystdirektoratet har blant annet ansvar for merking av farvann, vedlikehold og drift av fyr og trafikksentraler, og lostjenesten langs norskekysten. Ved en eventuell oljetransport fra Russland, vil Kystdirektoratet yte hjelp med navigasjon og meldingstjeneste for tankskipene.

Olje og fisk

Kysten av Nord-Norge og Barentshavet er av de viktigste fiskeområdene for norske og russiske fiskere. Dette har sammenheng med at alle de store fiskebestandene har sine ernærings- og oppvekstområder i Barentshavet og ved områdene rundt Svalbard. I det nordlige Norskehavet benytter fisken norske farvann som reproduksjonsområder og bruker kyststrømmen som transportnett for å spre yngel over hele utbredelsesområdet.

Et eventuelt oljeutslipp kan derfor føre til omfattende skade i form av sykdom og død blant fisk og sjøpattedyr. Skader på sel og andre sjøpattedyr kan oppstå når de er oppe for å puste eller ved spising av forurenset byttedyr.

Thomas Nilsen i miljøvernorganisasjonen Bellona ser at oljetransporten utgjør en stor fare for næringstap for norske kystfiskere. – Utdfordringen ligger i at vi som fiskerinasjon må legge et press på russiske myndigheter for å skape et så godt som mulig vern for både den norske og den russiske fiskerinæringen, sier Nilsen.

Russisk bunkringsfartøy, kalt Nep 25. Foto: Einar Waage

Kystfiskerne i Vardø kommune like vest for Murmansk er utsatt for næringstap som følge av et eventuelt oljesøl utenfor Finnmarkskysten.

Foto: Synnøve T. Stub.

annet er oljeselskapene Statoil og Conoco aktive deltakere i arbeidet med å videreutvikle dagens kompetanse innen petroleumsindustrien.

For det andre har vi en utfordring i å etablere et overvåkingssystem av maritime operasjoner ved russiske oljeterminaler som holder samme standard som dem vi har i Norge. Vi har gode erfaringer med overvåking av innseilingen til oljeterminalene på Vestlandet som for eksempel Mongstad-terminalen like nord for Bergen. Det vil derfor være et behov for å etablere et overvåkingssystem og beredskapssystem av høy kvalitet for båter som seiler langs norskekysten, sier Barlindhaug.

– Den siste problemstillingen vi må vurdere er hvilke tilstand tankskipene er i. Norge har begrenset påvirkningsmuligheter når det gjelder kvaliteten på de skip som seiler i internasjonalt farvann. Kvaliteten på skipene vil i hovedsak bli bestemt av de krav anløpshavnene vil sette i tiden fremover. Det foregår høy aktivitet med å fastsette nye internasjonale normer på dette området, forteller Barlindhaug.

Behov for samarbeid

Nilsen mener at norske myndigheter har grunn til å være bekymret over oljeutskipingen som enten vil skje direkte fra offshore lastesystem i Pechorahavet, eller fra en omlastingsterminal på Murmansk-kysten og videre langs norskekysten til blant annet Rotterdam. Med unntak av et par måneder i året er dette farvannet svært værutsatt, samtidig som det er sårbart med hensyn til hvilke konsekvenser oljesøl kan få for det marine miljø.

– På bakgrunn av dette er det svært viktig at norske og russiske myndigheter har et tett og godt samarbeid, med felles mål og ambisjoner. Den norske Kystvakten, oljevernberedskapen ved Statens Forurensningstilsyn (SFT), og den russiske oljeberedskapen vil være sentrale aktører i et slik samarbeid, sier Nilsen.

Miljøutfordringer

Barlindhaug AS er Norges ledende konsulentsekskap innen områdene arktisk teknologi, havner og sjøtransport. Daglig leder Johan Petter Barlindhaug forteller at det er flere miljødimensjoner knyttet til uskiping av olje fra Sibir;

– For det første er Pechorahavet islagt i ca 6 til 8 måneder av året, og farvannet er dessuten svært grunt. Utfordringen blir derfor å finne et lastesystem som er trygt nok til å operere i grunne islagte farvann. Det arbeides i dag intensivt med å utvikle skipstyper og nye lastesystem som kan minske risikoen for uhell og oljeutslipp. Blant

Oljeterminal ved Murmansk

Det er vedtatt at russiske myndigheter skal bygge en oljeterminal på Murmansk-kysten. Det er imidlertid ennå ikke bestemt hvor i Murmansk-området terminalen skal bygges, men Petsjengafjorden øst for norskegrensen er et alternativ. Lokaliseringen av oljeterminalen i Russland har stor regional politisk betydning.

Tidlig i mai i år investerte det russiske oljeselskapet Lukoil AS 2,3 millioner dollar til utvikling av oljefeltet i Sibir. Videre søker de å finne transportløsninger til oljehavnen som skal bygges. Thomas Nilsen i Bellona forteller at det kan ta 7 til 9 år før oljehavnen står klar i Murmansk-området. – Vi føler at vi har god tid til å jobbe med et strategisk utbyggingsprogram for oljeterminalen. Vi har ikke myndighet overfor Russland, men Bellona vil gjennom dialog og lobbyvirksomhet jobbe aktivt både ovenfor norske og russiske myndigheter for å fremme en sikker som mulig olje-transport utenfor Finnmarkskysten, forteller Nilsen i Bellona.

Thomas Nilsen i miljøvernorganisasjonen Bellona kan fortelle at de gjennom dialog og lobbyvirksomhet skal jobbe aktivt både ovenfor norske og russiske myndigheter for å fremme en så sikker som mulig olje-transport utenfor Finnmarkskysten.

13 oljeselskap får konsesjon i Norskehavet

I 16. konsesjonsrunde er det avgjort at 13 oljeselskap får tilbud om konsesjon til å utvinne petroleum på norsk kontinental-sokkel. I følge Olje- og Energidepartementet er konsesjonsrunden et viktig ledd i den langsiktige ressursforvaltningen, og gir norsk oljenæring nye forretningsmessige muligheter.

Hvert annet år de siste 10 årene har det vært tildelt nye utvinningstillatelser i Norskehavet. Under planlegging av boreaktivitet skal det tas særlige hensyn til fiskeriaktiviteten og forekomst av marine ressurser i Norskehavet. I forkant av leteboringene i Norskehavet er det i følge Olje- og energidepartementet iverksatt tiltak med sikte på å informere berørte parter.

Fiskeridepartementet har på bakgrunn av innspill og råd fra Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet og Norges Fiskarlag fremmet forslag ovenfor Olje- og energidepartementet. I forhandlingene mellom Fiskeridepartementet og Olje- og Energidepartementet har høringsuttalelsene vært et sentralt styringsverktøy. Det er blant annet fastsatt vilkår om at seismiske undersøkelser skal gjøres ved bestemte blokker på sokkelen og til bestemte tider av året.

Storegga

Fagkonsulent Jarle Kolle ved Fiskeridirektoratet er mest bekymret for området Storegga langs Mørkekysten dersom oljeutvinning blir gjennomført slik konsesjonen legger til rette for.

– Storegga er et godt oppvekstområde for flere av våre kommersielle fiskeslag, og fisket ved Storegga er svært konsentrert og intensivt. En olje- eller gassutbygging i dette området kan få betydning for fisket ved på Storegga. Skadeomfanget vil være avhengig av hvilken utbyggingsløsning som eventuelt blir valgt. For å redusere mulighetene for en konflikt ved en eventuell utbygging er det viktig at operatørselskapene tar hensyn til råd fra fiskerimyndighetene så vel som fiskeriorganisasjonene, mener Kolle.

Ved utlysningen av blokker i Norskehavet har regjeringen i 16. konsesjonsrunde søkt å finne en balanse mellom dypvannsområder og den noe grunnere Halten- og Dønnaterrassen. Det har vært viktig å vurdere utviklingen av påviste ressurser i konsesjonsbelagt areal i forhold til nye leteområder. Den 16. konsesjonsrunden utgjør 48 blokker eller deler av blokker.

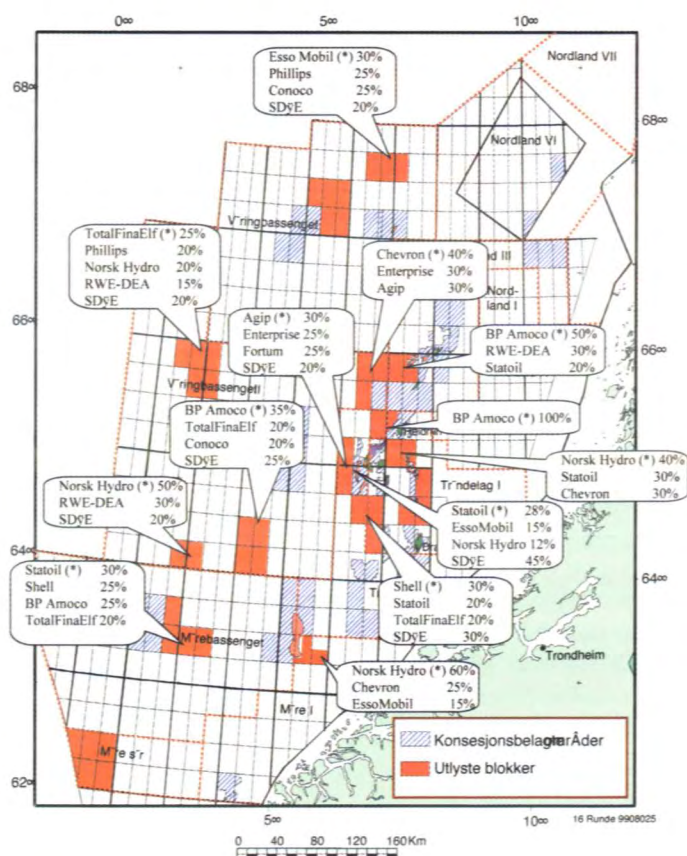
Operatørskap

Norsk Hydro og BP Amoco har hver fått tilbud om 3 operatørskap, Statoil med 2 operatørskap, og Agip, Chevron, TotalFinaElf, Esso Mobil og Shell med 1 hver.

I utformingen av de seismiske aktivitetene skal rettighetshaverne ta særlig hensyn til fiskeriaktivitetene og til kritiske stadier i de levende marine ressurser.

Kartet viser konsesjons-tildelingen for utvinning av petroleum i Norskehavet.

16. konsesjonsrunde

Akvariet i Bergen med havbruksutstilling

FG
NR. 4
2000

Som det første i verden har Akvariet i Bergen nå fått sin egen havbruksutstilling. Det var fiskeriministerens politiske sekretær, Arve Helle som sto for den høytidelige åpningen av den ca 500 kvadratmeter store utstillingen fordelt på to etasjer.

Energibesparende oppdrettsfisk

Man opplyser dessuten om fordelene med å spise oppdrettsfisk i forhold til å spise andre oppdrettsdyr. – Vi ser også ressursmessig på dette. I den sammenheng er det jo greit å kunne slå i bordet med at man bruker seks ganger så mye energi på å produsere 1 kilo svinekjøtt som det som går med til å produsere 1 kilo laksekjøtt, sier Segrov.

Digert akvarium

Den andre delen av utstillingen tar for seg marine oppdrettsarter, samt forskning og forvaltning. Den består av et digert akvarium som inneholder de artene som er aktuelle i oppdrettsammenheng. Dessuten har man innstallert to infokiosker der man på data kan søke seg frem til det meste innen oppdrett. De spesielle utfordringene norsk marin oppdrettsnæring møter, blir også behørig presentert. Her har man brukt kveite som eksempel, men besøkende får selvsagt informasjon om alle de artene det drives oppdrett på.

Dermed har man fått et utstillingsvindu for norsk oppdrettsnæring i vid forstand. Naturlig nok er det lagt mest vekt på presentasjonen av laks og ørret, men det er også viet god plass til andre marine arter og skjell, samt forskning og forvaltning.

Levende live

Laksenæringen blir presentert både i tekst og bilder og i levende live. Man har blant annet bygd opp et settefiskanlegg og en matfisktank. Interaktive stasjoner viser hvordan lakseoppdrett foregår. – Men vi setter det hele også i et globalt perspektiv, sier en fornøyd adm. direktør Stig Segrov ved Akvariet. – Vi viser andre arter som er viktige i andre verdensdeler og forteller at norsk laks i realiteten ikke engang er på listen over de største oppdrettsartene. Det er ganske mange som ikke vet dette, sier Segrov.

FG Per Marius Larsen

På fisketorget i Roma

Av: Ragnar Sandbæk

Påsken i Roma står også i fiskens tegn. I latinske land er det viktig å ha rikelig tilgang på sjømat under de store høytidene og ellers på fredagene takket være religionen og fasten. Og i Pavens by er dette absolutt intet unntak. Påsken er selveste innertieren for fiskesalget.

Selv om fiskeproduktene etter italiensk målestokk er nokså dyre, er det nesten forbundet med livsfare å bevege seg inn i Romas største fisketorg dagen før første påskedag. Alle skal ha fisk. Fiskets Gang er jo et modig tidsskrift og lot det stå til innimellom folkehavet på Piazza Vittorio Emanuele II like nedenfor Stazione Termini.

Vi er midt inne i et slags Dantes inferno og lar oss suge med av utålmodige konsumenter. Rop og skrik og kamp om torghandlerens gunst. 25 fiskeboder på rad og rekke. Her er det atskillig trangere om plassen enn nede på fisketorget på Campo di Fiori. Da vi hadde kommet omtrent på midten måtte vi regelrett gi opp. Vi sto bom stille. Den høvelig nyrensede dressen så etterhvert ut som

Fersk laks var det over alt.

Ansjosspannet står støtt mellom variasjoner over saltfisk og klippsk.

Det var denne noe blodige makrellprekeveringen som ga dresen til Fiskets Gangs utsendte selve dødsstøtet.

om den hadde vært i bløggerbingen på en ferskfisktråler. Og vi savnet vel et hygienedirektiv eller to dersom vi skal være helt ærlige.

Men før vi snudde hadde vi fått med oss at salgstempoet er minst dobbelt så høyt som på fisketorget i Bergen og at ferske varer står høyt i kurs samtidig som at tørrfisk, saltfisk og klippfisk fortsatt er selve stammen i fiskekostholdet for mange italienere. I alle fall for den litt eldre garde. Innslaget av fersk laks var ganske påfallende. Selv om klippfisken sikkert kom fra Island og laksen fra Skottland, kom i alle fall primatørrfisken fra Lofoten. Den hang i estetiske bunter mellom salami og parmaskinke.

Om kvelden gikk vi på Da Mario – en av de beste toscanske restaurantene i Roma – og bestilte vidunderlig utbløtt Ragno-tørrfisk fra Lofoten. Kjelneren nikket bifallende. En gjest som vil iføre seg topp kvalitet må selvsagt ha respekt. Fantastisk – og på toscansk vis ble den norske proteinbomba servert med polenta. Hvorfor har vi bare lutefisk i Norge?

En ekte stemplet prima Ragno tørrfisk fra Lofoten.

Helgeland samles

(Brønnøysund/Herøy) Helgeland har fostret mange store menn opp gjennom tidene. Vi nevner i fleng Olav Kvedulvson, Hårek på Tjøtta og Petter Dass. Alle disse har på en eller annen måte bidratt til Norgeshistorien – på sitt vis. Uten sammenligning for øvrig er Paul Birger Torgnes fra Brønnøy kommune en av de mest betydningsfulle menn på Helgeland i dag. Han er gjennom sitt Fjord Seafood i ferd med å samle hele Helgeland og Namdalen og halve Sogn og Fjordane til ett fiskeririke.

Den tidligere fiskerirettlederen, fagforeningslederen, personlige sekretæren og generalsekretæren har på få år bygget opp et av de største fiskerikonserner i Norge. I løpet av dette året vil Fjord Seafood gjennomføre fusjoner med to andre større selskap og som vil bringe selskapet opp i det absolutte toppsjiktet av norske fiskeindustribedrifter. Forhandlingen om fusjon med henholdsvis Atlantis Group med base på Herøy (Helgeland) og Dom-

stein Salmon i Måløy er vel overstått og vil bli gjennomført i løpet av året.

I dette året ventes en omsetning i det utvidede Fjord Seafood på omlag 2 milliarder kroner. Dette gjør selskapet til Norges nest største oppdretts-selskap (etter Hydro Seafood) og dessuten det fjerde største i verden. Per Kristian Norøy er direktør i Fjord Seafood Midt-Norge AS og nestleder i konsernet Fjord Seafood ASA. Fiskets Gang treffer Norøy på filetfabrikken i Herøy.

– Som følge av fusjonen vil det bli noen omstruktureringer i konsernet. Det vil bli organisert med en konsernledelse under navnet Fjord Seafood ASA og deretter oppdelt i tre forskjellige divisjoner; Fjord Seafood Midtnorge AS, Fjord Seafood Måløy AS og Fjord Seafood Domstein AS. De to førstnevnte vil drive med oppdrett og foredling, mens Fjord Seafood Domstein AS skal være et markeds- og salgsselskap hvor det tidligere danske selskapet Saga lax vil inngå. Foredling under Fjord Seafood Midtnorge AS vil skje her i Herøy og i Leirfjord. Slaktning av laks vil foregå i Herøy og Abelvær i Nærøy kommune i Nord-Trøndelag. Det betyr av slakteriene på Dønna og Leka vil bli nedlagt, sier Norøy.

Totalt vil Fjord Seafood ASA råde over 47 ulike konsesjoner lokalisert på Helgeland, i Namdalen og

til ett fiskeririke

i Sogn og Fjordane. I tillegg er det inngått en leveringsavtale med en del andre bedrifter slik at tilgangen av laks totalt vil kunne komme fra 60 anlegg. Konsernet vil kunne produsere 30.000 tonn laks i året og vil kunne foredle omlag 15.000 tonn.

Nytt slakteri

På anlegget i Herøy blir det både slaktet og foredlet fisk. Nytt slakteri skal stå ferdig i løpet av høsten. Kapasiteten skal utvides fra dagens 60 tonn til 120 tonn laks.

– Det nye slakteriet skal sysselsette 32 stillinger og overflødig personell i forbindelse med omstruktureringen vil kunne få arbeid i filetfabrikken. I både slakteri og filetfabrikken vil vi ha behov for kvalifisert arbeidskraft. Kompetanseheving er noe vi har og vil jobbe aktivt med. Vi har alt i dag et bra nivå innenfor produksjon og mange har tatt fagbrev de siste årene, sier Norøy.

Filetfabrikken produserer små porsjonspakninger av laks og USA er et av de viktigste markedene. Dette er noe som Norøy tror vil vokse.

– Vi ser et voksende marked for mindre porsjoner, pakket i små esker både i USA og i Europa, sier Norøy.

I tillegg til lakseoppdrett ønsker Fjord Seafood ASA å satse på oppdrett av marine arter, opplyser

Norøy. Konsernet har i dag en eierandel på 35% i selskapet Marin Farming.

– Vi har et ønske om å satse på torsk og kveite og tror disse artene har et stort potensial for oppdrett, sier Norøy.

Miljøarbeid i Fjord Seafood ASA

(Brønnøysund) Havbruk vil bli en av de økonomisk viktigste næringene i Norge i framtiden. For å kunne vokse og ta i bruk mer areal vil det bli stilt strenge miljøkrav til oppdrettsnæringen. Fjord Seafood ASA har igangsatt et eget miljøarbeid og mener å ta miljø på alvor. Utgangspunktet er at et godt miljø gir god økonomi. Konsernet har laget en egen miljølister som man i dag styrer etter.

- Flytting mellom 3-4 lokaliteter per konsesjon
- Forebygge rømming gjennom høy teknisk standard og nøye overvåking av fisken i merdene.
- Begrense luseproblematikken gjennom bruk av leppefisk
- Smitteforebygging
- Miljøvennlig impregnering av nøter. Selskapet har eget notbøteri hvor man renser og tørker nøtene på en slik måte at lite kobber forurenses sjøvannet ved utsetting
- Ta vare på alt avfall. All død fisk blir i dag samlet opp i egne tanker og levert Scanbio i Bjugn for destruering.
- Lav forfaktor for å redusere forforbruket og i tillegg overvåke foringen slik at minst mulig for synker gjennom merdene og legger seg på bunnen.

Konsernet samarbeider med Akvaplan Niva på miljøsidan og har i tillegg ansatt egen miljøvern-

konsulent som skal ha ansvaret for å implementere miljø som faktor i driften.

- Vi er nå i ferd med å ta en full gjennomgang på miljøsidan i vår bedrift, sier produksjonsdirektør Arnfinn Torgnes.

Rømming snudd til noe positivt

Rett før Fiskets Gang besøkte Fjord Seafood ASA sitt anlegg i Velfjorden rømte 59.000 laks på ca. 1 kilo. Rømminger av slikt omfang er negativt for alle parter. Fjord Seafood vil nå sette i gang et forsøk for å se hvor rømt oppdrettslaks dukker opp igjen, om den kommer tilbake til vassdrag for å gyte eller ikke.

- Vi skal nå foreta genprøver av de fiskene som er igjen i merden det rømte fisk fra. Siden vil vi ta prøver av fisk som kommer gjennom fiskefellen ved utløpet av Sausvassdraget for å se om det er snakk om samme fisk. Vi vet jo ikke om oppdrettslaks søker tilfeldige elver eller tilbake til området den vokste opp når den engang blir kjønnsmoden og drar på gytevandring. Vi regner med at overlevende fisk som rømte herifra nå er på næringsvandring ute i havet. De første vil først eventuelt returnere neste vår og da vil vi prøve gjennom genprøver å se om det er snakk om rømt fisk, sier Torgnes.

Olav Lekve

Anlegget i Velfjorden tilfredstiller strenge miljøkrav og fisken og foring blir nøye overvåket fra et eget kontrollrom på flåten.

Oppdrett i nasjonalpark?

(Brønnøysund) Fjord Seafood ASA er en norsk oppdrettsgigant med 35 anlegg på Helgelandskysten og ytre Namdalen. Et av konsernets moderne anlegg ligger i Storfjorden i Velfjordsystemet og er i dag plassert innenfor grensene til en planlagt nasjonalpark. Produksjonsdirektør Arnfinn Torgnes håper at anlegget kan bli liggende i området selv om de planlagte grensene for nasjonalparken skulle bli slik de er tegnet inn på kartet i dag.

Produksjonsdirektør Arnfinn Torgnes i Fjord Seafood AS håper at anlegget i Velfjorden vil kunne eksistere videre selv om det vil bli liggende innenfor en framtidig nasjonalpark

Den planlagte nasjonalparken, kalt Visten – Lomdal, vil omfatte ca. 500 km² i store deler av Vevelstad kommune og nord i Brønnøy kommune i tillegg til deler av kommunene Vefsn og Grane. Opprettelse av den planlagte nasjonalparken vil omfatte vern fra fjell til og med sjø.

– Nasjonalparken vil i utgangspunktet lamme all virksomhet som blir liggende innenfor grensene, men vi mener at det er mulig å kombinere bruk og vern i dette området. Fjord Seafood ASA satser på å drive etter fastsatte miljøstandarder og har i dag EMAS-godkjenning (ISO 14001) på alle våre anlegg. Anlegget i Storfjorden har i dag kun en midlertidig tillatelse og framtida for lokaliteten er ikke avgjort, sier Torgnes.

Egne miljørutiner

For å imøtekomme miljøvernmyndighetene har selskapet etablert egne rutiner for oppdrett i Velfjorden. Disse går ut på å drive overvåkingsfiske for å se om det kan finnes rømt oppdrettslaks i fjorden, etablere en fiskefelle ved utløpet av Sausvassdraget lenger inne i Velfjorden for å registrere alle fisk som går opp i vassdraget, man vil starte kartlegging av villfiskstammene i området og til slutt igangsette et høstfiske etter eventuell rømt oppdrettslaks. Disse rutinene kommer i tillegg til Fjord Seafood sine faste miljørutiner.

– For å tilfredstille miljøkrav vil vi drive utvidet oppsyn og overvåking av virksomheten. Dette vil gi oss verdifull kunnskap og vi vil kunne tilpasse driften til ulike krav, sier Torgnes.

Vil gjerne beholde lokaliteten

Anlegget i Storfjorden er på maksimum 48.000 m³ og huser i dag 800.000 fisk på mellom 1 og 1,5

kilo. Anlegget består av en stor betongflåte på 16x28 meter som inneholder driftsbygning og seks forsiloer og for tiden 10 plastringer. Fjord Seafood ASA har i dag seks slike flåter og Torgnes sier at det er denne type anlegg man vil satse på i framtiden. Fisken blir foret etter behov og foret blir fordelt etter visse kriterier og styrt av en datamaskin. Forfaktoren er nede i 0,88 og all foring blir overvåket. Sensorer og seks undervannskameraer registrerer sjøtemperatur, antall fisk og hvor stor fisken er.

– Vi vil gjerne beholde denne lokaliteten fordi det er en glimrende lokalitet. Det er veldig gode dybdeforhold. Bunnen heller bratt nedover og gjennomstrømmingen er god. Vi har høy temperatur i sjøen om vinteren, gjerne opp i 6–7°C. Dette gir gode betingelser for vekst også om vinteren. Laksen har bedre appetitt og vokser fortere enn tilfellet ville vært med et anlegg lenger ute mot kysten hvor vintertemperaturen gjerne synker ned under 3°C. I tillegg har vi mindre problemer med lus her enn andre steder fordi saltinnholdet i sjøen er mindre enn lenger ute, sier Torgnes.

Vern fra høgfjell til hav

I alt er det planlagt ni verneområder i Nordland med ulik status med utspring i Sortingsmelding nr. 62, 1991–92. Det spesielle med den planlagte nasjonalparken i Helgeland er at den omfatter både høgfjell og sjø.

Vern fra høg fjell til hav, er intensjonen med den planlagte nasjonalparken Visten – Lomdal.

«Statens Naturvernråd betrakter området som betydningsfullt i naturtypesammenheng. Her er det mulig å bevare et sammenhengende, urørt område fra høg fjell til hav», heter det blant annet i Stortingsmeldingen. Behandlingen av denne meldingen og behandlingen av Kystverneplanen for Nordland har vært lagt på is i påvente av at Stortinget skulle behandle Stortingsmelding nr. 43, 1998–99 om «Vern og bruk i kystsona – Tilhøvet mellom verneinteresser og fiskerinæringane». Flere av de nye områdene foreslått som nasjonalpark eller andre verneområder ville gripe direkte inn i næringsinteresser som fiske og oppdrett, som anlegget til Fjord Seafood ASA i Velfjorden er et eksempel på.

– Vi kunne tenke oss at grensene for en framtidig nasjonalpark kunne blitt justert noe slik at den-

ne lokaliteten ville bli liggende utenfor nasjonalparken, sier Torgnes.

Etter at Stortinget nå har vedtatt meldingen om vern og bruk i kystsonen vil det likevel gå noe tid før et endelig resultat foreligger om det vil bli tillatt med en kombinasjon av vern og bruk i Visten – Lomdal nasjonalpark. Blant annet vil fiskeriforvaltningen og naturforvaltningsmyndighetene nå gjennomgå stortingsmeldingen og finne fram til eventuelle retningslinjer for vern og bruk. Resultatet av dette vil da få konsekvenser for skjebnen til anlegget i Velfjorden.

JG Olav Lekve

TESS-katalogen

22. mai startet distribusjonen av «TESS Havbruk 2000». Dette er første utgaven av en segmentkatalog med utvalgte Tess-produkter for havbruk. Katalogen blir sendt direkte til 2600 oppdretts-, fangst- og foredlingsbedrifter. Den er på 352 sider og har et totalopplag på 5000 eksemplarer.

Den inneholder et komplett sortiment av slanger og tilhørende armatur, samt drifts- og vedlikeholdsprodukter som brukes innen havbruk, fangst og foredling.

PML

Kystsonekompetanse på Dønna

FG

NR. 5
2000

(Dønna) I mange små lokalsamfunn langs kysten finnes det små kompetansebedrifter som sitter inne med mye viten innefor sine spesialfelt. På Dønna på Helgeland har Byrå Nord etablert seg og har blant annet spesialisert seg på kystsoneplanlegging. Byrå Nord står blant annet bak «Helgelandsprosjektet» – et stort kystsoneplanleggingsprosjekt som omfatter alle kommunene på Helgeland og som ble initiert av tre departement.

– Helgelandsprosjektet var en av grunnene til at vi etablerte oss på Dønna, sier daglig leder Tor Henning Jørgensen.

Byrået har spesialisert seg på prosjektarbeider innenfor hav og fiske og foruten Helgelandsprosjektet plukker Jørgensen ut noen eksempler på hva byrået driver med.

– Vi har laget nærings- og havneplan for Træna. Vi har hatt flere oppdrag fra både kommuner, fylkeskommuner og departement. Vi samarbeider med Norges Fiskerihøgskole

og er også involvert som norsk representant i et EU-prosjekt om kystsoneforvaltning, sier Jørgensen.

På spørsmål fra Fiskets Gang om hvorfor fattige kommuner skal kjøpe inn private konsulent-tjenester når de skal utarbeide kystsoneplaner, svarer Jørgensen:

– Vi har et bredt kontaktnett og kan kanskje se slike planer i en større sammenheng. På Helgeland er det for eksempel mange små kommuner med små ressurser i sine tekniske etater. Da kan det være en fordel å bruke konsulenter som oss som har erfaring med å starte og drive igjennom slike prosesser. Men det er kommunene selv som gjør det praktiske arbeidet, sier Jørgensen.

Norge har ca. 50.000 kilometer kystlinje når vi drar streken innom alle fjorder og rundt alle øyer og holmer. Passet på kystsonen vil bare øke og interessekonfliktene blir ikke mindre. Bruk og vern i kystsonen vil bli et interessant arbeidsfelt i tiden framover.

– Det har skjedd utrolig mye innenfor begrepet bruk og vern i kystsonen de siste 6–7 årene. Det er nettopp denne type felt vi vil jobbe med innenfor kystsoneforvaltningen. Det venter store utfordringer for å finne en balansegang mellom bruk og vern, ikke minst på Helgeland med sine mange øyer, sier Jørgensen.

Daglig leder Tor Henning Jørgensen (t.h) og Johnny Berfjord i Byrå Nord – en kompetansebedrift på kysten

Fiskerikompetanse

Ved siden av planlegging og utredningsarbeid innenfor næringsutvikling og kystzoneplanlegging Byrå Nord både sitt eget fiskebåtrederi og egen eksportbedrift og i tillegg salg av faglig bistand for den tradisjonelle fiskerinæringen. Johnny Berfjord i Byrå Nord driver rådgivning overfor fiskerinæringen ved siden av å drive byråets fiskebåtrederi og eksportbedrift.

– Vi driver Dønna Havfiske som for tiden opererer en ringnotbåt i klassen mellom 70 og 90 fot (ikke konsesjonspliktig). Tidligere driftet på oppdrag fra Atlantis Group deres eksportsel-

skap Atlantis AS, men etter at Atlantis nå fusjonerer med Fjord Seafood ASA har vi kjøpt ut eksportselskapet. Atlantis AS har spesialisert seg på salg av laks til Russland, de baltiske land og USA. Vi var et av de første selskapene som solgte laks til Russland og hadde i 1997 en fjerdepart av all lakseeksport til Russland, sier Berfjord.

Atlantis AS er i dag eid av Byrå Nord og Steinar Furu, tidligere eier av Atlantis Group på Herøy, nabokommunen i sør for Dønna.

JG Olav Lekve

FISKERIDIREKTORATET

Fiskeridirektoratet vart stifta i 1900. Vi er i dag omlag 530 tilsette. Rundt 300 arbeider ved distrikts- og lokalkontora langs kysten, resten ved hovudkontoret i Bergen. Fiskeridirektoratet har forvaltningsansvaret for ei næring i rivande utvikling innan fiske, fangst, foredling og havbruk. Fiskeridirektoratet skal sjå til at ressursane i havet vert tatt godt vare på og utnytta til beste for heile samfunnet.

LIVET I HAVET – VÅRT ANSVAR

MRK. «23/00»

Vikariat som 1212 konsulent ved statistikkontoret

I Fiskeridirektoratet, Fiskeriøkonomisk avdeling, Statistikkontoret er det ledig eit vikariat som 1212 konsulent i eitt år frå 1. august 2000 til 31.07.2001.

Statistikkontoret har ansvar for innsamling av fangstrelaterte data, kvalitetssikring av data produksjon av ulike typar fiskeristatistikk, rapportering til internasjonale organisasjonar og samarbeidsland innan fiskeriforvaltninga. Vidare har kontoret ansvar for vedlikehald av Norsk Standard 9400 for informasjon frå fiskekjøpar via salslag til Fiskeridirektoratet og måling av omrekningsfaktorar. Datasystemar er basert på Oracle databasar og Cobol program. Statistikkontoret svarar på interne og eksterne førespurnader. Kontoret legg om til nye Oracle databasar som er under uttesting.

Stillinga er knytt til arbeidet med innsamling og kvalitetssikring av data, uttesting og betring av nyetablert Oracle database, utveksling av informasjon med andre land og svar på førespurnad om produksjon av statistikk. Stillinga er også knytt til arbeid rundt måling av omrekningsfaktorar. Bruk av interne datasystem er naudsynt og det vil bli gitt opplæring internt.

Stillinga set krav til høgare økonomisk eller samfunnsfagleg/fiskerifagleg utdanning. Erfaring frå arbeid med empirisk materiale vil være ein fordel, likeeins kjennskap til bruk av Word og Excel. Nyutdanna kan også søkje.

Stillinga er lønna i LR22, ltr. 29–37, brutto kr 230.900 – kr pr. år. Lønna er for tida under justering. Pensjonsinnskott til Statens Pensjonskasse er 2% av brutto lønn.

Spørsmål om stillinga kan rettast til underdirektør Grethe Aa. Kuhnle, tlf. 55 23 80 52 eller førstekonsulent Randi Sletten tlf. 55 23 80 53.

Søknad merkt «23/00» kan sendast saman med kopiar av attestar og vitnemål til Fiskeridirektoratet, Postboks 185, Sentrum 5804 Bergen innan 03.07.00.

FG

NR. 5
2000

Nettpresentasjonen er åpnet

Av Terje Bjerkeland

Fiskeridirektoratet er nå å finne på nettadressen www.fiskeridir.no. Foreløpig er innholdet begrenset, men på sikt er håpet å kunne tilby mer stadig flere tjenester gjennom nettsidene.

Sidene som nå ligger tilgjengelig er bare begynnelsen på en omfattende nett-tjeneste. Førsteprioritet har juridiske meldinger hatt, og håpet er at nettversjonen av meldingene skal effektivisere formidlingen både for brukerne og direktoratet.

Videre inneholder sidene NRK-meldinger (kunnngjøringer i NRK P1 om åpning og stenging av felt og start og stopp i fisket), samt lover og forskrifter. De siste pressemeldingene fra direktoratet er også med, og du finner også en side med nyttige lenker.

Egenpresentasjon

Fiskeridirektoratets Ernæringsinstitutt har laget sine egne sider. De andre avdelingene er presentert gjennom en kort tekst samt telefonnumre og

e-postadresser til alle ansatte. Disse sidene vil bli utvidet snart – blant annet kommer det en oversikt over direktoratets Ytre etat.

Det finnes også en midlertidig søkeside for nettsidene, men foreløpig gjelder dette bare j-meldingene. Denne tjenesten vil bli utbygd og endret. Inntil videre er det sannsynligvis like bra å søke via Internet Explorer (gå til oversiktssiden for j-meldingene og velg «Søk» fra «Rediger-menyen» i Internet Explorer).

Det kommer mer

Det som nå er publisert er kun trinn 1 i oppbyggingen av nettpresentasjonen. Neste trinn er å innlemme nettutgaven av Fiskets Gang og materiale fra Fiskeriøkonomisk avdeling. Det vil også bli lagt ut utdrag fra Miljødatabasen. Trinn 3 vil blant annet inneholde enkelte søknadsskjemaer, tokrapporter samt egne nyhetssider. Planene er allerede lagt, men bruken av sidene vil bli fortløpende evaluert, slik at utformingen kan styres i riktig retning.

TALLENE TALER

Internett er det raskest voksende medium noensinne. I løpet av 5–6 år er nettet blitt et av de mest brukte kommunikasjonsverktøy og informasjonskanaler i store deler av verden. Her er noen eksempler og tall:

- Fra introduksjonen av telefonapparatet gikk det 40 år før det var over 50 millioner som hadde tilgang til telefon i USA. Fra introduksjonen av TV tok det 13 år før over 50 millioner brukere i USA hadde tilgang. Med Internett tok det 4 år...
- Antall servere tilknyttet til Internett i 1994 var 3,8 millioner. I år anslås antallet til 76 millioner.
- Antall brukere har også tatt fullstendig av: I mars 1997 var det 130.000 nordmenn på nett hver dag. I mars 2000 var cirka 940.000 nordmenn på nett hver dag.
- I overkant av 2,2 millioner nordmenn over 13 år har nå tilgang til Internett.

(kilde: Statskonsult, www.gallup.no, www.fiirstmonday.dk og <http://e-land.com>)

BRUGDEFANGST

Artikkel 4 av 4
Nedgangstid og fremtid
av
Magnus Tangen

Uenighet om «glemte» fisk

Svært mange miljø- og dyrevernerorganisasjoner roper nå ut et varsku for brugdebestanden. Lav deltakelse i fisket og dårlige sesonger for fiskerne, blir tolket som et tegn på at brugdebestanden er i en kritisk situasjon. Selv Greenpeace blir kritisert av likesinnede for at de har "glemte" brugda til fordel for vågehvalen. De vitenskapelige argumentene er imidlertid dunkle, uten at dette er organisasjonenes feil. Årsaken ligger i at det gjøres svært lite forskningsarbeid på brugda og brugdebestanden. Dette skyldes delvis at den har liten økonomisk betydning for fiskerinasjonene. Brugda er i tillegg en svært vanskelig fisk å forske på. Den vandrer over store havområder og blir kun registrert visuelt når den vandrer i overflaten. Sigmund Myklevoll ved Havforskningsinstituttet i Bergen forteller at det ble startet et forskningsprosjekt på slutten av 1960-tallet, men at dette ble tatt av programmet til fordel for forskning på andre fiskeslag. Brugdefangsten var ikke viktig nok økonomisk, og de nødvendige forskningsmidlene uteble.

Manglende argumentasjon

Av alle kommersielt utnyttede fiskeslag er antakelig brukda den det vites minst om. Man tror den blir kjønnsmoden i en alder av 12–20 år. Det antas også at et "brugdesvangerskap" varer mellom 1 og 3 år. Når man har feilmarginer på opp mot 200 % på de viktigste reproduksjons-faktorene er det umulig for forskere å lage noen modell for bestand og deretter anbefalinger med hensyn til beskatning. Fraværet av vitenskapelig dokumen-

tasjon har ført til at fiskerne har lite å stille opp med i kampen mot miljøvernorganisasjonene. Hvem som har rett angående brugdebestandens tilstand er det derfor umulig å etterprøve.

Kampen mot myndighetene

Brugdefangernes Salgslag var i sin tid en sterk pådriver for å få igangsatt forskning på brukda. Etter flere års kamp på 1970-tallet var det en oppgitt Magnus Oen som åpnet årsmøtet til Brugdefangernes Salgslag i 1980:

«.. Jeg må også i år tilkjennegi min skuffelse over at vi ikke har fått våre forskere til å ta seg av forskning og granskning av denne fiskeart. Det er så vidt jeg forstår lagt helt på is her i vårt land. Her i Norge har det vært drevet brugdefangst i flere hundre år, men brukdas vandring og adferd er det ikke noen forskere som kan si noe om...» Frustrasjonen over mangel på forskning hadde også sammenheng med at brugdefangsten var inne i en nedgangstid. De fartøy som ennå drev slik fangst, opplevde enda større variasjon og usikkerhet omkring sesongene. I 1986 kom det store tilbakeslaget. Sesongen var preget av dårlig vær samtidig som det var vanskelig å få solgt brugdelever til priser som gav lønnsom drift. Fangstresultatet var det dårligste i Salgslagetets historie. Året etter ble like frustrerende for brugdefangerne. Et nytt prisfall på lever og bortfall av pristilskuddet førte til at fangstingen kom sent i gang og deltakelsen ble lav. Samme år ble det stans i hvalfangsten samtidig som pristilskuddet på størje og håbrann falt bort. Flåten av fartøy på mellom 50 og 70 fot ble dermed hardt rammet, og fisker-

«Styrenes» på brugda ca. 1980. Mange hadde gode sesonger på første halvdel av 1980-tallet. I 1985 ble «Styrenes» kondemnert. På bildet ser vi Olav Olsen harpunere ei brugde. Foto: Ole-Magne Rong

ne følte seg sveket på alle fronter. For dem var fiskeripolitikken blitt like uberegnelig som brugda. Kondemneringsordningen hadde allerede sendt mange brugdefartøy til havets bunn, mens andre redere strebet etter å opprettholde den tradisjonelle driften av fartøyene. Dette ble enda vanskeligere på slutten av 1980-tallet. Man oppfattet fiskeripolitikken dit hen at de redere som ennå ikke hadde «forstått» at de skulle kondemnere fartøyet, nå skulle presses til å gjøre det gjennom politiske vedtak. Til tross for vanskelige tider har noen fartøy drevet brugdefangst helt frem til

slutten av 1990-tallet, uten at deltakelsen eller fangstresultatet har vært oppløftende.

Ubetydelig beskatning i norske farvann

Norske fiskerne hevder at brugda på ingen måte er truet. Lav deltakelse og dårlige sesonger skyldes andre faktorer. Kystflåten er i dag av en helt annen sammensetning enn på 1960- og 1970-tallet. Siden den gang har mange fiskere valgt et annet yrke eller investert i større fartøy der brugdefangst ikke er en del av helårsdriften. Nye

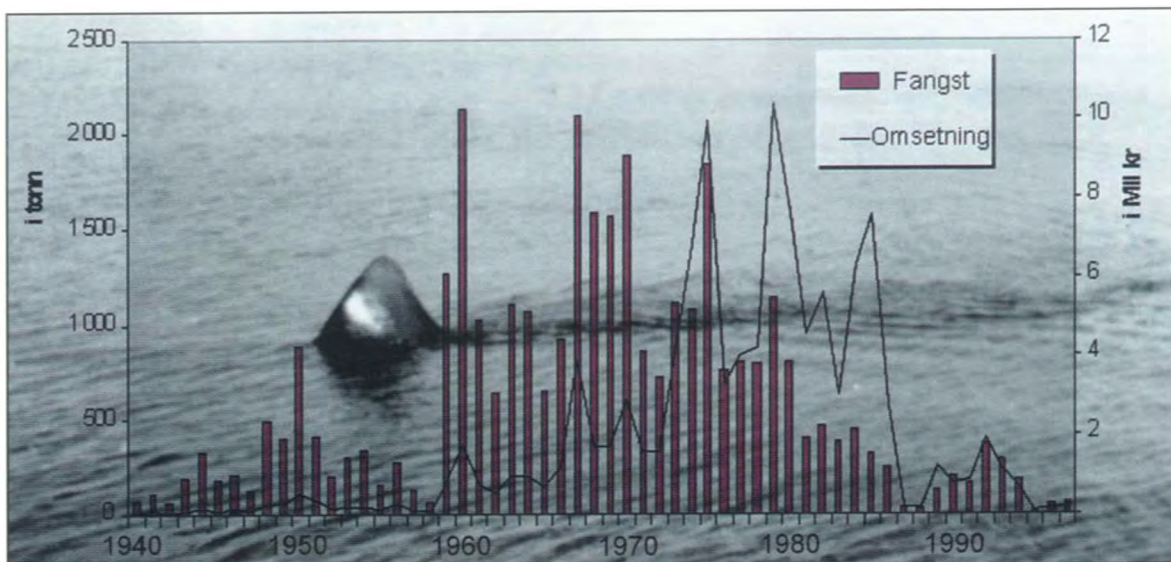

«Feiebuen» er en av mange fartøy fra Fedje som har drevet brugdefangst. I 1996 tok den sin siste brugde. Båten overlevde de vanskelige omstillings-tidene og er fremdeles i drift. Foto: Arild Engelsen

FG

NR. 5
2000

Grafen viser kvantum brugdelever levert i Norge og verdi fra 1940 til 1998. Det ble ikke tatt brugde i 1999. Grafisk fremstilling: Øyvind Tangen

generasjoner har tatt over driften og brugdefangst er nå i ferd med å gå i glemmeboka. Karl-Inge Voldsund fra Bølandet er blant dem som ennå kjenner faget og fremdeles driver brugdefangst. De siste årene har han vært med «Sveøy Junior». Han forteller at været har vært en avgjørende faktor for fangst de siste årene. Med 20 års erfaring fra brugdefangst har han registrert en merkbar nedgang i dager med lite vind og havblikk. Selv om somrene kan være varme og solrike, hjelper det lite så lenge man ikke har vindforhold til å se fisken. Samtidig har dette fisket tradisjon for å være svært variabelt og usikkert. Skal man drive sesongen fra mai til slutten av august, regner Karl-Inge med at driftsutgiftene vil ligge på 100-150 000 kroner. De siste årene har flere brugdefartøy blitt drevet av bare 2 mann. Reduksjonen er gjort av økonomiske årsaker. Karl-Inge er overbevist om at det er rikelig med brugde i havet. Ved Irland er fangstingen erstattet av «brugdesafari» og det fortelles om rike forekomster. Fare for overbeskatning fra norske fiskere bør man heller ikke være redd for. Siden 1996 har det bare vært en håndfull fartøy som i korte perioder har drevet fangst. Noen flåte er det ikke lenger snakk om.

CITES-møtet i Nairobi

Britiske, australske og amerikanske myndigheter hadde stor tro på at de skulle få brugda ført opp på CITES' liste 2 under CITES-møtet i april. Selv ikke

de største dyre- og miljøvernorganisasjonene vil påstå at brugda er en utrydningstruet art. De deler imidlertid oppfatningen av at brugda trenger en langt bedre internasjonal beskyttelse enn det den har i dag. Derfor hadde de stor tro på at brugda kunne få liste 2-status; noe som ville medført en langt strengere kontroll og registrering av all fangst og handel. Selv om forslaget fikk flertall (67 mot 42 stemmer, 8 stemte blankt), kreves det 2/3 flertall for å gjøre slike vedtak gjeldene. Motstanderne av forslaget mente at det var fullt mulig for den enkelte nasjon å frede brugda i sitt farvann, noe Storbritannia gjorde for 2 år siden. Så lenge det ikke er noen som kan vise til at brugda er truet av utrydning, mener mange at CITES ikke er det rette organ til å fatte slike vedtak. Tilhengerne av forslaget betegnet derfor nederlaget som «en trist dag for haien» og «et tap mot sterke fiskeriinteresser». Hvalhaien og hvithaien led samme skjebne på møtet.

Fremtiden for norsk brugdefangst

Fremtiden for fortsatt norsk brugdefangst er like usikker som selve fisket. Et vedtak om strengere kontroll av fangsten (CITES, liste 2), ville hatt liten betydning. Minstepris for lever var 2,- kr. pr kg. i 1997. I 1999 ble det ikke gjort avtaler angående pris før sesongen, noe som førte til lav deltakelse. Bare «Sveøy Junior» var ute en liten tur, uten at de kom i fangst. I år vil Rørvik Fisk og Fiskemat ta imot både lever og finner. Det er også fastsatt priser som gir kr 225,- pr kg finner, og kr 3,50 pr kg lever. Det er altså hai-finner som skal gi lønn til fiskerne selv om de, både av hensyn til økonomi og miljø, skulle ønske at man kunne fått avsetning på hele fisken. Fravær av brugde i Nordsjøen, høye driftsutgifter og usikre priser og leveringsmuligheter har gitt dårlige forutsetninger for videre fangst. De siste årene har Norge vært det eneste landet i Nord-Europa som har drevet brugdefangst. I år vil antakelig 2-3 fartøy tørke støv av kanona og drive fangst i korte perioder eller i kombinasjon med annet fiske. Fremtiden er imidlertid usikker, og norsk brugdefangst er kanskje inne i sitt siste kapittel.

«Sveøy Junior» gjennom Alverstraumen, fotografert av Petter H. Fosse.

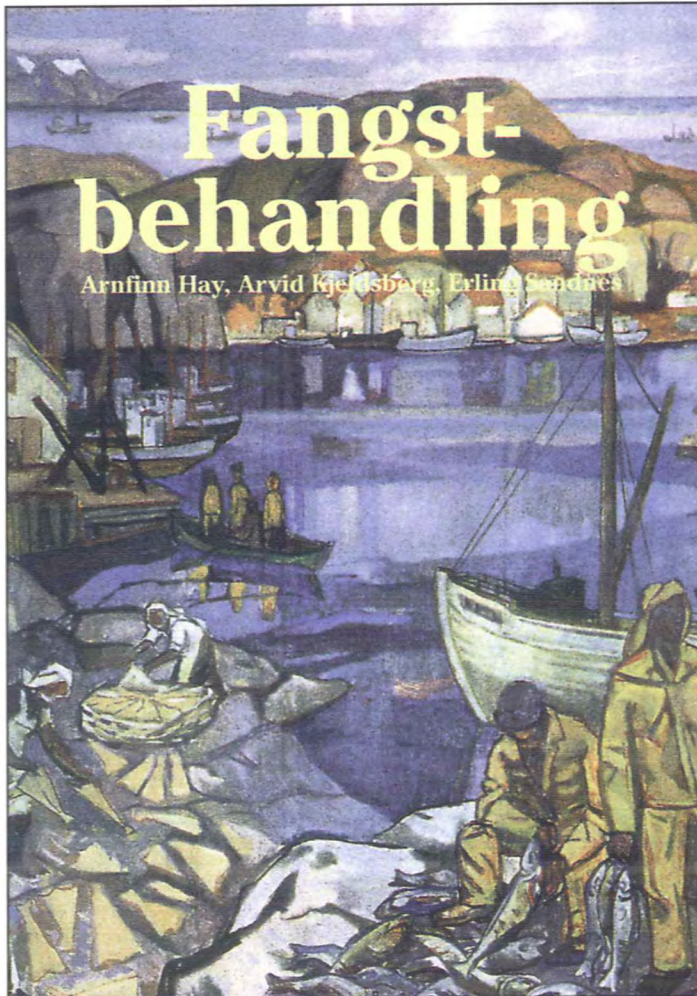
Ny bok:

Grunnleggende «Fangstbehandling»

I disse dager lanserer Landbruksforlaget fagboka «Fangstbehandling». Boka vil gi skoleelever, studenter og, ikke minst, fiskere en grunnleggende innføring i holdninger og praktiske gjøremål med hensyn til behandling av fangsten. Den er godkjent for bruk i undervisning til fagbrev i fiske og fangst i videregående opplæring.

Boka tar blant annet for seg førstehåndsbehandling av fisk, skalldyr og sjøpattedyr for videre produksjon på land og om bord. Riktig behandling av fangsten er et av Norges viktigste virkemidler for å opprettholde og styrke sin posisjon som en av verdens ledende fiskeeksportører. Det fører til merverdskapning som kommer alle ledd i næringen til gode. En fisker har altså et stort ansvar når fangsten tas om bord.

«Fangstbehandling» går også historisk til verks og kan opplyse at det var først ved lov av 16. juni 1927 at det ble forbud mot salg av usløyd torsk i Lofoten og Vesterålen. Tvungen sløyning ble således praktisert for første gang under Lofotfisket i 1928. Men først i 1934 ble påbudet om bløgging håndhevet ved at Lofotoppsynet ble etablert. Nå gjenstod det imidlertid at fiskerne fikk bedre betalt for merarbeidet. Minstepris på enkelte fiskeslag ble innført på slut-

ten av 1930-tallet. Den var basert på bløget vare og fiskerne ble etter hvert fortrolige med at ubløget fisk ikke oppnådde samme pris som bløget.

Forfatterne tar for seg sentrale områder knyttet til god og riktig fangstbehandling innen forskjellige produksjons- og produkttyper. Dette er vist med praktiske eksempler og gjennomgang av aktuelle lover og forskrifter. Boka er ment som en oppsummering og oversikt over fangstbehandling i praksis og den er ment å gi veiledning for etablering av gode

holdninger til kvalitetsstyring. Det er skrevet av Arnfinn Hay, Arvid Kjeldsberg og Erling Sandnes.

FG Per-Marius Larsen

FG

NR. 5
2000

Avfallsbehandling og miljø

BJUGN INDUSTRIER A/S
7160 Bjugn.
Tlf: 72 52 85 40 – Fax: 72 52 80 58

AKVAPLAN-NIVA AS
Postboks 735 – 9001 Tromsø
Tlf: 77 68 52 80 – Fax: 77 68 05 09

Bank og forsikring

CHRISTIANIA BANK OG KREDITKASSE
Forretningsområde Fiskeri
Postboks 124 – 6001 Ålesund
Tlf: 70 11 26 00 – Fax: 70 12 00 63

DEN NORSKE BANK
Fiskeriseksjonen
Lars Hillesgate 30 – 5020 Bergen
Tlf: 55 21 10 00 – 55 21 18 92 – Fax: 55 21 16 40

Data

MARITECH SYSTEMS A/S
6533 Kårvåg
Tlf: 71 51 73 00 – Fax: 71 51 73 99

Kristiansund N: Tlf: 71 58 43 00
Harstad: Tlf: 77 00 12 30
Bodø: Tlf: 75 50 95 25
Tromsø: Tlf: 77 67 85 80
Bergen: Tlf: 55 36 91 71
Stranda: Tlf: 70 26 94 00

Dieselmotorer og rep.verksted

Vico & Co AS
Strandgaten 218 B – 5500 Haugesund
Tlf: 52 72 40 11 – Fax: 52 72 48 61

NOGVA MOTORFABRIKK AS
6280 Søvik
Tlf: 70 21 24 00 – Fax: 70 21 26 66

Elektro – mekanisk

MOLTECH NORGE A/S
Bruholmgt. 8, 6004 Ålesund
Tlf: 70 12 19 45 – Fax: 70 12 60 40

AL NAVY
Vollsvn. 13 – 1324 Lysaker
Tlf: 67 12 53 03 – Fax: 67 12 53 53

FURUNO NORGE AS
Postboks 1066 Sentrum – 6001 Ålesund
Tlf: 70 12 56 42 – Fax: 70 12 70 21

TRONDHJEMS ELEKTROMOTOR AS
Klæbuvn. 196
Postboks 6095 – 7003 Trondheim
Tlf: 73 82 49 50 – Fax: 73 82 49 70

Emballasje og fiskekasser

BRØDR. SUNDE A/S
Postboks 8115 – Spjelkavik
6022 Ålesund
Tlf: 70 14 29 00 – Fax: 70 14 34 10

DYNOPLAST – Dynamar
9350 Sjøvegan
Tlf: 77 17 27 70 – Fax: 77 17 27 80

NORPAPP INDUSTRI
Postboks 93 – 5260 Indre Arna
Tlf: 55 24 05 92 – Fax: 55 24 12 19

Fiskeforedling og eksport

HALLVARD LERØY A/S
Bontelabo 2 – 5003 Bergen
Tlf: 55 21 36 50 – Fax: 55 21 36 32

HYDRO SEAFOOD SALES AS
Bontelabo 2 – 5003 Bergen
Tlf: 55 54 72 00 – Fax: 55 32 41 41

NORWAY ROYAL SALMON A/S
Postboks 2608 - 7001 Trondheim
Tlf: 73 92 99 40 – Fax: 73 53 21 01

Fiskehelse

ALPHARMA
AQUATIC ANIMAL HEALTH DIVISION
Harbitzalleen 3 – 0275 Oslo.
Tlf: 22 52 90 75 – Fax: 22 52 90 80

INTERVET NORBIO
Thormøhlensgate 55 – 5008 Bergen
Tlf: 55 54 37 50 – Fax: 55 96 01 35

Fiskeutstyr

Polarteknikk
Postboks 310 – 8401 Sortland
Tlf: 76 12 38 08 – Fax: 76 12 30 20

MUSTAD & SØNN A.S
Postboks 41 – 2201 Gjøvik
Tlf: 61 13 77 00 – Fax: 61 13 79 52

Fôr

STORMØLLEN
Postboks 41 – 2801 Gjøvik
Tlf: 61 13 77 00 – Fax: 61 13 79 52

Foredlingsutstyr

BAADER
Postboks 143 – 1360 Nesbru
Tlf: 66 77 68 00 – Fax: 66 77 68 01

BRAMASKIN A/S
Postboks 143 – 1360 Nesbru
Tlf: 66 84 59 50 – Fax: 66 84 79 81

FI – MA TRADING A/S
6523 Frei
Tlf: 71 52 34 62 – Fax: 71 52 35 55

Fôringssystemer

AKVA ASA
Postboks 271 – 4341 Bryne
Tlf: 51 77 85 00 – Fax: 51 77 85 01

Konsulenter

ADMINISTRASJON OG LEDELSE I FISKERINÆRINGEN A.S. (ALF)
Kongensgt. 11 – 6002 Ålesund
Tlf: 70 13 03 30 – Fax: 70 13 03 40

AKVAPLAN-NIVA A/S
Postboks 735 – 9001 Tromsø
Tlf: 77 68 52 80 – Fax: 77 68 05 09

Skole/utdanning

NORGES FISKERIHØGSKOLE
Universitetet i Tromsø – 9037 Tromsø
Tlf: 77 64 40 00 – Fax: 77 64 60 20

FINOS
Bontelabo 2 – 5003 Bergen
Tlf: 55 32 44 90 – Fax: 55 31 42 20

Merder og nøter

BØMLO CONSTRUCTION SERVICES A/S
Postboks 44 – 5440 Mosterhavn
Tlf: 53 42 63 02 – Fax: 53 42 65 08

NOTHUSET A/S
Havnegaten 11
Postboks 216 – 8801 Sandnessjøen
Tlf: 75 04 06 16 – Fax: 75 04 10 49

PROCEAN
Nordnesboder 3
Postboks 1722 – 5024 Bergen
Tlf: 55 32 70 10 – Fax: 55 32 70 22

Service – vedlikehold

MARITIM MONTAGE
Postboks 41 – 5035 Bergen-Sandviken
Tlf: 55 94 04 02 – Fax: 55 94 03 00

DØGNVAKT

TRIO KULDE AS
Postboks 3382 – 9003 Tromsø
Tlf: 77 65 87 27 – Fax: 77 65 87 28

Skipsverft og rep.verksted

Rødøy Mek. verksted AS
8188 Nordvernes
Tlf: 75 09 87 21 – Fax: 75 09 87 43

Tanker og kar

BIA MILJØ A/S
5328 Herdla
Tlf: 56 14 68 40 – Fax: 56 14 68 68

DYNOPLAST – Dynamar
9350 Sjøvegan
Tlf: 77 17 27 70 – Fax: 77 17 27 80

STRANDVIK PLAST A/S
5673 Strandvik
Tlf: 56 58 48 54 – Fax: 56 58 48 99

Transport

NOR-CARGO AIRFREIGHT AS
Postboks 65 – N-1324 Lysaker
Tlf: 67 53 17 20 – Fax: 67 53 34 80/67 53 39 73

Utstysrlev. oppdrett og fiskeri

SEILMAKER IVERSEN AS
Skuteviksboder 17 – 5035 Bergen-Sandviken
Tlf: 55 31 48 40 Fax: – 55 31 46 25

5110 – Frekhaug.
Tlf: 56 17 84 00 – Fax: 56 17 76 80

Vekt/veiesystemer

BERKEL SCANVEKT A/S
Lørenfare 1B – 0580 Oslo
Tlf: 22 63 11 66 – Fax: 22 63 11 26
Salgskont.: Narvik Tlf: 76 92 22 08
Ålesund, tlf: 70 14 93 90

MARITECH SYSTEMS A/S
6533 Kårvåg.
Tlf: 71 51 73 00 – Fax: 71 51 73 99
Kristiansund: Tlf: 71 58 43 00
Harstad: Tlf: 77 00 14 00
Bodø: Tlf: 75 50 95 85
Tromsø: Tlf: 77 67 26 30

Verneutstyr

CENTER-PLAST A/S
8056 Saltstraumen
Tlf: 75 58 70 10 – Fax: 75 58 70 00

Programmet for Jubileumskonferansen

Vi gjengir her det foreløpige programmet for jubileumskonferansen i Grieghallen i Bergen i forbindelse med Havforskningsinstituttets og Fiskeridirektoratets 100-års markering.

Klokken	<i>Onsdag 11. oktober</i>		
0900-0930			
0930-1000			
1000-1030	Registrering og kaffe		
1030-1100			
1100-1130	Konferanse: "Mat fra havet- også de neste tusen år"		
1130-1200	Ekspressregistrering og innta plassene		
1200-1215	Apning av jubileumskonferansen Fiskeristatsråden		
1215-1300	Hovedforedrag Kaare R. Norum Mat fra havet - global folkehelse		
1300-1330	Kulturelt innslag		
1330-1400	Pause - omfordeling - kaffe		
1400-1430	EU-Commissioner: Franz Fischler: Food from the Seas, the role and responsibilities of the EU-Commission		
	<i>Fiskerienes historie</i>	<i>Fisk- fra tradisjon til moderne husholdning</i>	<i>Framvekst av ny næring</i>
1430-1500	Dag Oscar Oppen-Berntsen: Torsken: Norges livsnerv gjennom 1000 år	Hans Kr. Eriksen: Kveita i nordnorsk kultur	Atle Mortensen: Jakten på nye fiskeslag og bestander - moderne sjøøveri eller bærekraftig ressursutnyttelse?
1500-1530	Roald Sætre: Hva skulle Fridtjof Nansen på havet?	Karl Egil Johansen: Proletar eller småborgar ? Arbeidarpartiet og fiskarane	Erna Osland: Norsk havbruksnæring har òg ei historie
1530-1600	Pause - omfordeling - kaffe		
1600-1630	Vera Schwach: Johan Hjort	Runar Døving: Forbrukerens holdninger til fisk	Bjarne Aalvik: Utviklingen av havbruksnæringen - på tross av forvaltningen?
1630-1700	Reidar Toresen: Norsk vårgylende sild gjennom 100 år - variasjoner styrt av naturen, fisker eller forsker ?	Dag E. Opstad (Eksportutvalget): Aktuelt tema om norsk fiskeeksport	Henning Røed (WWF): Ny marin næringsvirksomhet uten miljøkostnad?
1900-2000	<i>Diverse plakater og postere samt en utstilling om Johan Hjort vil stå i foajeen alle tre dager</i>		
2000-2100	Klubbkveld:		
2100-2200	Jack Berntsen og husbandet		
2200-2300			

Klokken

Torsdag 12. oktober

0900-0930	Eskild Kirkegaard: Norsk fiskeriforvaltning i verdensklasse - myte eller vitenskapelig bevist?			
0930-1000	Forskningsdirektør Åsmund Bjordal: Føre vår til havs - et uføre?			
1000-1030	Pause - omfordeling - kaffe			
	<i>Bedre grunnlag for bestandsforvaltningen</i>	<i>Hvordan kan fiskeriene gjøres mer lønnsomme?</i>	<i>I havet er det mer enn fisk</i>	<i>Hav og kyst som avfalls plass</i>
1030-1100	Odd Nakken: Bestandsanslag og usikkerhet - kan vi stole på resultatene?	Rögnvaldur Hannesson: Lønnsom organisering av fiskeriene	Ole Arve Misund: Fangst av uvante før- og matressurser	Hein Rune Skjolddal: Er havet rent nok til matvareproduksjon?
1100-1130	Johannes Hamre: Ressursforvaltning basert på fjerbestandsmodellering - tilfellet Barentshavet	Ottar Brox: Flåtestruktur, lønnsomhet og rettferdighet	Arne Jensen: Tang og tare som næringsvei	Jarle Klungsøy: Hvordan er fisken påvirket av miljøgifter?
1130-1200	Ola Flaaten: Bioøkonomisk forvaltning	Terje Martinussen: Industrialisering og vertikal integrering	Stein Mortensen: Norsk skjellnæring	Sigmund Kvaløy Setreng: Hvor fartøy flyte kan - der følger ballastvann
1230-1300	Lunsj			
1300-1330	Lunsj			
1330-1400	NN: Sjømat på blå resept?			
1400-1430	Arnold Farstad: Havet som kulturelement			
1430-1500	Pause - omfordeling - kaffe			
	<i>Kampen om ressursene</i>	<i>Havet som produsent av helsekost</i>	<i>Kyst og hav som konfliktområde</i>	<i>Marine muligheter</i>
1500-1530	Abraham Hallenstvedt: Fra allmenning til 200 mil	Bjørn Tore Lunestad: Er sjømat trygg mat? - Fisk og andre sjømatprodukter i et næringsmiddelhygienisk perspektiv	Anders Haaland: 100 år med forvaltning	Erling Bakken: Havet som matprodusent - er taket nådd?
1530-1600	Øivind Mårvik: Hvem eier fiskeriresursene?	Gro-Ingunn Hemre: Kan helseverdien av sjømat styres og ønsker vi det?	Kari Morvik: Kystsonen - en kamparena?	Kjartan Sandnes: Avskjær og utkast - grunnlaget for en ny stor kystnæring!
1600-1630	Arne Wåge: Internasjonal havrett i år 2000	Audun Nerland: Genmodifisert mat fra havet?	Lars Walløe: Sjøpattedyr - kjæledyr eller matvare?	Heidi Meland: Havbeite - uttømte muligheter?
1630-1700	Inge Halstensen: Får vi vår del? Snillisme eller rettferdighet.	Lars Aukrust: Kvalitet på sjømat	Harald Kryvi: Foreningen til Fiskenes Beskyttelse?	Geir Dahle: Marin biodiversitet - begrensning eller grunnlag for fremtidig høsting
1700-2000				
2000-2100	Kulturkveld: Bergen Filharmoniske Orkester			
2100-2200	(Hovedkomiteen er ansvarlig)			
2200-2300				

ABONNER PÅ FISKETS GANG

Klokken

Fredag 13. oktober

0900-0930	Prof. Ola M Johannessen: Global oppvarming - konsekvenser for norske havområder		
0930-1000	Dag Møller: Populasjonsgenetisk struktur hos laks - betydning for havbruk og forvaltning		
1000-1030	Pause - omfordeling - kaffe		
1030-1230	Glimt fra aktuelle aktiviteter		
1030-1050	Geir Lasse Taranger: Når fisken ser lyset	Kåre Julshamn: Norsk sjømat "ren" mat ?	Karl Tangen: Giftige alger
1050-1110	Asmund Wandsvik: Kveita - full sykdom i kommersiell oppdrett	Olav Rune Godø: Forsvarsteknologi i fiskerienes tjeneste	Geir Ottersen: Havklima, en viktig årsak til de store fluktasjonene i fiskebestanden ?
1110-1130	Einar Lied: Biprodukter fra fiskeriene til humant konsum	Terje Løbach: Satellittovervåking - bedre ressursforvaltning ?	Aud Vold Soldal: Etter bunntrålen kommer ...
1130-1150	Per Gunnar Stoknes: Etliske utfordringer for norske fiskerier	Øyvind Lie: Norsk oppdrettslaks som helsekost - betydning av fiskeføret	Jan Helge Fosså: Korallrev
1150-1210	(Mustad): Fiskekroken - under stadig forbedring	Bjørn Roth: Elektronarkose	Arne M. Luther: Yngelvern i praksis
1210-1230	Odd Magne Rødseth: Verdien av nye fiskevaksiner	Christian Hambro: Et hav av muligheter i neste årtusen	Jan Raa: Sjømat: Ikke bare god mat og riktig ernæring, men også .....
1230-1300	Lunsj		
1300-1330			
1330-1400	Utenriksminister Torbjørn Jagland: Norges framtidige rolle som internasjonal havaktør (med forbehold om FN-arr.)		
1400-1430			
1430-1700			
1900-2000	GRAND GALLA: 100 år jubileumsmiddag		
2000-2100			
2100-2200			
2200-2300			

«The Salmon Summit 2000» i København

21-22 september i år arrangeres laksekonferansen «The Salmon Summit 2000» i København. Denne internasjonale konferansen ble for første gang arrangert i fjor. Arrangør er Eastfish. I år vil et sentralt tema være Øst- og Sentral-Europa og markedsmulighetene i et

område med anslagsvis 350 millioner mennesker. Mange av disse har tradisjon for å spise fisk og er kjent med laks fra Østersjøen og Stillehavet.

PML

Nor-Fishing 2000:

Ny hall til jubileums- utstillingen

En ny hall på 2.300 m² står klar på Nidarø i Trondheim når Nor-Fishing 2000 åpner dørene 9. august. Drøyt 70 millioner kroner investeres i prosjektet.

Det er hektisk aktivitet på byggeplassen for tida, men administrerende direktør Odd Berg i Nidarøhallen A/S forsikrer om at den nye utstillingshallen skal stå klar når messedeltakerne kommer til trønderhovedstaden og den største internasjonale fiskerimesse som noen gang er arrangert.

– Med denne tilveksten har vi 16.000 m² utstillingsareal fordelt på fem haller under ett og samme tak til disposisjon på Nidarø. I tillegg kan vi tilby publikum og utstillere et større og bedre vrimleområde innendørs, sier han.

I tillegg til utstillinger, har anlegget nå fasiliteter og kapasitet til å arrangere større konferanser, konserter o.l.

– I teateroppsett og amfi kan den nye hallen romme 2.500 mennesker, sier Berg.

I tillegg til at messearrangøren øker utstillingsarealet med 2.300 m² i den nye hallen, kan man også plusse på 1.200 m² ekstra ved at sokkelen i nyanlegget tas i bruk til utstillingen under årets Nor-Fishing.

Jubileim – Nor-Fishing 40 år

På tross av utbyggingen vil det også i år være behov for plasthall på 800 m² for å dekke etterspørselen fra utstillerne. Under dette årtusnets første fiskerimesse i Trondheim vil over 1.200 firma profilere seg på drøyt 400 stands, noe som betyr nok en rekord for messearrangøren.

– Dette viser med all mulig tydelighet behovet for den nye hallen. Både for oss som arrangører av fiskerimesse og for Trondheim som messeby er det svært positivt at den nye hallen snart er en realitet, sier styreformann Peter Gullestad i Stiftelsen Nor-Fishing.

Han kan i år ønske utstillere fra nærmere 30 nasjoner velkommen til messen, noe som nok en

gang understreker arrangementets internasjonale posisjon.

– Vi regner med at omlag 30.000 fagfolk fra nærmere 60 nasjoner vil besøke årets fiskerimesse for å se nærmere på hvilke nyheter de mange bransjene tilknyttet fiskerinæringen har å tilby. I tillegg til at dette blir en fiskerimesse etter tradisjonelt mønster, vil det denne gang også bli markert at det er 40 år siden første fiskerimesse i Norge i nyere tid ble arrangert i Bergen i 1960, sier Gullestad.

Hotell

Det faktum at Nor-Fishing 2000 samler titusener av mennesker fra fjern og nær, betyr også en ekstra utfordring for hotellnæringen i Trondheim.

– Vi regner med å ta i bruk nærmere 2.700 rom i messeperioden. Dette er en økning på nærmere 20% sammenlignet med de to foregående årene, sier Tor Simensen ved Tvete Arrangement, som er ansvarlig for bookingen av overnattingssteder i tilknytning til arrangementet.

I tillegg til at vi har fått tilgang på all ledig kapasitet ved byens hoteller, har vi i år 100 rom med dusj og toalegg på Moholt studentby og hele 350 rom på Voll studentby. Det betyr at vi denne gang har et overnattingstilbud i, eller i umiddelbar nærhet av Trondheim, til de aller fleste som ønsker det, sier han. Også i år blir det satt opp busser fra overnattingsstedene i byen til messeområdet, med retur når arrangementet stenger for dagen.

– Nytt av året er det at vi setter opp busser også til de overnattingsstedene vi benytter i nabokommunene. Det betyr at det vil gå transport til og fra henholdsvis Klæbu, Melhus og Størdal under messen, sier Simensen, som ber interesserte oppdatere seg på hotellsituasjonen under Nor-Fishing 2000 på internett: www.trondheim.cc

Årets fiskerimesse i Trondheim arrangeres i løpet av fire dager, fra onsdag 9. august–lørdag 12. august.

Norge og Aserbajdsjan – berøringspunkter innen oppdrett og fiskeriforvaltning?

Tekst og foto: Ola Sletten

Siden gamle dager er det blitt fortalt og skrevet en mengde historier om Det kaspiske hav. – Den norske ambassaden i Aserbajdsjan som ble opprettet i 1998 er en naturlig forlengelse av Statoil sitt sterke engasjement i Baku. Men Aserbajdsjan er mer enn olje. Her er også store fiskeressurser. Laks, sild, makrell og flere rekearter i Det kaspiske hav er litt annerledes enn en finner i andre farvann. Det sies at det skal være til sammen 100 arter i verdens største innlandshav. Fiskerisektoren burde egne seg til et nærmere samarbeid mellom våre to land, hevder ambassadør Olav Berstad overfor Fiskets Gang. Berstad kommer fra Sandnes på Sørlandet.

– Problematikken rundt Det kaspiske hav er veldig interessant, ikke minst på grunn av at dette enorme innlandshavet har vært isolert fra verdenshavet i omtrent seks millioner år. I tillegg har det vært store endringer i Kaspiahavets utstrekning. åpningen av Volga-Don-kanalen på 30-tallet, og den generelle båttrafikken på de russiske elvene og kanalene til verdenshavene på sovjetisk tid, førte til at fremmede arter som kreps, reker og plankton er kommet inn i havet. Motsatt spredning har også foregått fra Det kaspiske hav gjennom for eksempel krepsdyr som er kommet fra blant annet Østersjøen og munningen av Rhinen. Dette er ikke uten skadevirkninger, sier Berstad.

Miljøforurensning

– De siste åra er det blitt satt fokus på miljøforurensning fra oljeindustri, og særlig ved utslipp fra de store elvene. Det dreier seg i første rekke om tungmetall, rester av kjemiske stoff, plantevernmidler, ren kloakk, utslipp fra byer og industri. Alt dette har ført til at Det kaspiske hav er blitt et

Tørkede og røykte fiskeprodukt fra Det kaspiske hav.

truet havområde. De utenlandske oljeselskapene som er engasjert, tar miljøutfordringen alvorlig. Helt i fremste rekke står Statoil og norsk miljøekspertise, noe som verdsettes i Aserbajdsjan.

– Fra internasjonal side er det blant annet blitt fokusert på forholdene angående den ettertraktede størren, da ressursene er kommet på et faretruende lavt nivå. En egen kaspisk selart dør i store mengder, og det er trist ofte å se denne meterlange selen råtne ved strendene. Dessuten er forskjellige arter av trekkfugl også i faresonen, påstår ambassadøren som blant annet har arkeologisk utdannelse.

– De siste tiåra har havet steget hele 2,40 meter, men nå synes det å gå noe tilbake igjen. Skiftet av vannstanden har pågått i årtusener. Dette antas primært å skyldes endringer i vanntilførselen fra de mange elvene som renner ut i Det kaspiske hav. Tektoniske jordskorpebevegelser

FG

NR. 5
2000

En velassortert fiskedisk med produkt fra Det kaspiske hav. Kaviar og stør er selvsagt obligatorisk.

foregår i havbunnen og endrer kanskje havets bunntopografi. Dette kan også være medvirkende til endringene i vannstanden, sier Berstad.

Høg biologisk produktivitet

– Et internasjonalt samarbeid foregår nå mellom de fem statene som grenser til Det kaspiske hav som også støttes av Verdensbanken og EU. Programmet har fått navnet: «Caspian Environmental Program». Fra norsk side har en deltatt i en arbeidsgruppe i regi av NATO sin miljøkomite for å styrke samarbeidet på vitenskapsnivå innen partnerskapslandene (dvs. landene utenom Iran som grenser til Det kaspiske hav).

– Det kaspiske hav har en meget høg biologisk produktivitet. Dette gjelder også elver og vann i området. Landene selv ønsker å styrke forvaltningen av fiskeressursene og hindre ukontrollert fiske. Ikke minst gjelder dette rovfisket som er utbredt, og truer flere arter. Dette rammer spesielt størbestanden, og derigjennom kaviar som er en meget viktig inntektskilde. Det er spesielt statene Aserbajdsjan, Russland og Iran som nyter godt av dette svarte gullet. En lang rekke andre fiskeslag utnyttes også, der noe går direkte til konsum. En del fisk går også til oppmaling til dyrefôr og olje, hevder ambassadøren.

Flere norske bedrifter

– Verdensbanken finansierer et stort prosjekt i Aserbajdsjan for kunstig klekking av yngel og utsetting av stør. Flere norske bedrifter har vist interesse for dette prosjektet. Den norske ambas-

saden ønsker å legge forholdene til rette for et nærmere samarbeid for oppdrett av fisk. Dette inngår i et utkast til et norsk-aserbajdsjansk samarbeidsprogram for 2000–2001. Hensikten er å orientere aserbajdsjanske myndigheter og instanser om den store erfaring vi fra norsk side har på dette området for flere fiskeslag. Mulighetene i hav, innsjøer og elver skal her ikke undervurderes, sier ambassadøren. – Aserbajdsjanske myndigheter har også uttrykt ønske om kontakt med Norge innen fiskeriforvaltning generelt. De ønsker å trekke av norsk erfaring med forvaltning av havressurser, og som et ledd i dette står reguleringstiltak som helhet sentralt. Hittil har dette vært et ønske som er blitt uttykt gjennom aserbajdsjanske myndigheter, som en håper blir realisert, sier Berstad.

Stort potensiale

– Selv er jeg interessert i fiskeriproblematikken fordi jeg mener at Aserbajdsjan har et stort potensiale, både når det gjelder produksjon og med hensyn til sysselsetting i distriktene. Forholdene burde ligge til rette for et norsk-aserbajdsjansk samarbeid som blant annet er basert på vår spisskompetanse på flere områder.

– Norge eksporterer allerede flere fiskeslag til Aserbajdsjan som gjerne kalles «Ildens rike». Volumet er vanskelig å tallfeste, da Aserbajdsjan importerer fisk fra transitland som for eksempel Polen og Dubai. Det virker som om det er makrell som hittil har fått størst gjennomslag. Norsk laks, reker, torsk, hyse og kveite ser en av og til i fiskediskene her nede, avslutter ambassadør Olav Berstad.

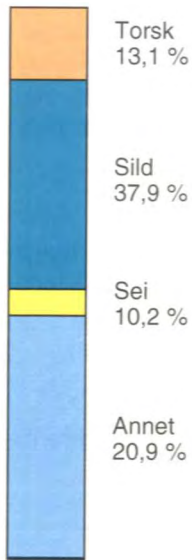

Foreløpig oversikt over ilandført kvantum pr. mars 1999

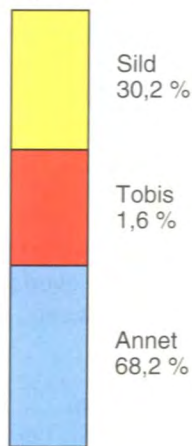
FG

NR. 5
2000

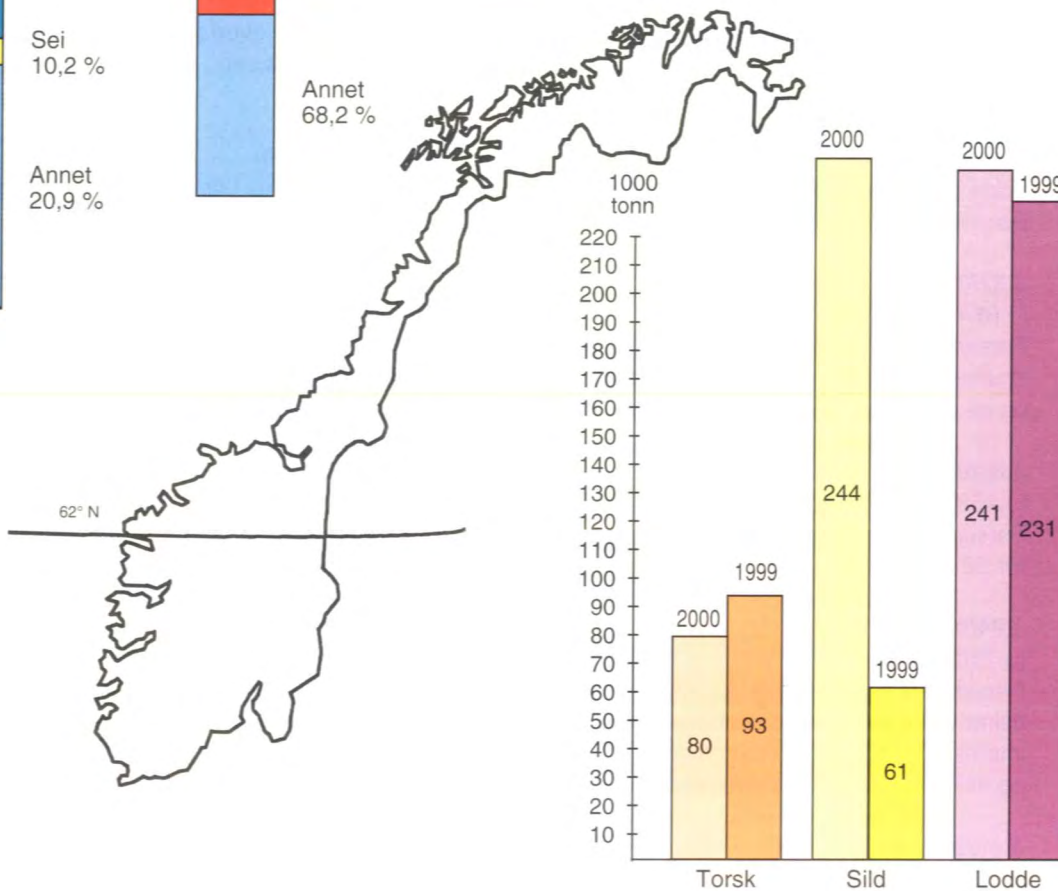
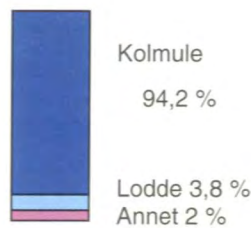
Nord for 62° N

Nordsjøen/ Skagerrak

Andre områder

Tabell 1

Alle tall i tonn rund vekt

Art	Til og med mars 2000			Totalt	
	Nord for 62°	Nordsjøen/ Skagerrak	Andre områder ¹⁾	t.o.m. mars 2000	t.o.m. mars 1999
Torsk	76 700	2 750	350	79 800	93 290
Hyse	12 200	1 120	430	13 750	18 010
Sei.....	28 400	23 300	200	51 900	68 450
Uer	3 300	60	30	3 420	7 860
Brosme	1 260	185	1 335	2 780	3 050
Lange/blålange	420	525	1 635	2 580	2 530
Blåkveite	740	20	10	770	2 380
Vassild	200	20	220	440	1 260
Pigghå	10	100	-	110	150
Lodde	50 000	-	10 300	244 000	61 200
Sild.....	711 350	18 890	-	240 790	230 640
Brisling	-	2 410	-	2 410	13 750
Makrell	53 820	-	-	-	710
Kolmule.....	5 400	4 810	257 600	262 700	301 100
Øyepål	6 300	5 830	-	7 900	4 100
Tobis	-	1 000	-	1 000	-
Reker	52 750	1 620	1 220	7 540	9 300
	585 920	62 640	273 320		

¹⁾ Inkluderer fangster tatt ved Jan Mayen, Island, Færøyane, Vest av Skottland, Øst-Grønland og NAFO.

J.78/00

(J.104/99 UTGÅR)

Forskrift for tildeling av tilskudd til fornyelse og kapasitetstilpasning i den norske fiskeflåten i 2000.

J.79/00

(J.30/00 UTGÅR)

Forskrift om rekestråling – stenging av områder i Barentshavet, på kysten og i fjordene i Finnmark, Troms og Nordland.

J.80/00

Forskrift om stopp i fisket etter lodde i Barentshavet i 2000.

J.81/00

(J.53/00 UTGÅR)

Forskrift om regulering av vinterloddefisket i Barentshavet i 2000.

J.82/00

(J.55/00 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fiske med torskestrål og snurrevad – stenging av områder i Barentshavet og på kysten av Finnmark utenfor 4 nautiske mil.

J.83/00

(J.253/99 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fiske etter sei nord for 62° N i 2000.

J.84/00

(J.71/00 UTGÅR)

Forskrift om fastsetting av maksimalkvoter i fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøysonen, internasjonalt farvann, Norges økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2000.

J.85/00

(J.40/00 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fiske med snurrevad – stenging av område på kysten av Finnmark innenfor 4 n. mil av grunnlinjene.

J.86/00

(J.82/00 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fiske med torskestrål og snurrevad – stenging av områder i Barentshavet og på kysten av Finnmark utenfor 4 nautiske mil.

J.87/00

(J.42/00 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fiske med torskestrål og snurrevad – stenging av områder i fiskevernsonen ved Svalbard.

J.88/00

(J.86/00 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fiske med torskestrål og snurrevad – stenging av områder i Barents-

havet og på kysten av Finnmark utenfor 4 nautiske mil.

J.89/00

(J.84/00 UTGÅR)

Forskrift om fastsetting av maksimalkvoter i fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøysonen, internasjonalt farvann, Norges økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2000.

J.90/00

Forskrift om fangstdokument som skal benyttes ved fiske og overføring av patagonisk tannfisk (*Disostichus* spp.)

J.91/00

(J.80/00 UTGÅR)

Forskrift om stopp i fisket etter lodde i Barentshavet i 2000.

J.92/00

(J.89/00 UTGÅR)

Forskrift om fastsetting av maksimalkvoter i fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøysonen, internasjonalt farvann, Norges økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2000.

J.93/00

Forskrift om stopp i fisket etter kolmule for fartøy med kolmulestrållatelse i 2000.

J.94/00

(J.92/00 UTGÅR)

Forskrift om fastsetting av maksimalkvoter i fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøysonen, internasjonalt farvann, Norges økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2000.

J.95/00

Forskrift om redskapsbegrensning i drivgarnfiske etter makrell i indre Oslofjord.

J.96/00

(J.94/00 UTGÅR)

Forskrift om fastsetting av maksimalkvoter i fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøysonen, internasjonalt farvann, Norges økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2000.

J.97/00

(J.85/00 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fiske med snurrevad – stenging av område på kysten av Finnmark innenfor 4 n.mil av grunnlinjene.

J.98/00

(J.79/00 UTGÅR)

Forskrift om rekestråling – stenging av områder i Barentshavet, på kysten og i fjordene i Finnmark, Troms og Nordland.

Merkeregisteret

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ervervsløyve, fartøyets navn og registreringsnummer, samt hvilke fangstløyve som er tildelt.

Brukte fartøy

Reder	Fartøy/reg.nr.	Konsesjonstype
Bergsfjord Havfiskeselskap AS v/Roy Arne Pettersen Bergsfjord	«Kjølnes»F-32-NK	Torsketrållatelse
Selskap under stiftelse v/Gunnar Næsvold Tromsø	«Bjørnøybuen»T-57-BG	Fisket etter torsk med konvensjonelle redskap.
P/R under stiftelse v/Endre Brekstad Tustna	«Garmy»VA-37-LD	Reketrållatelse
Seafish Partners AS v/ Kåre Furnes Måløy	«Meløyfisk»N-1-ME	Fiske etter torsk med konvensjonelle redskap.
Aksjeselskap under stiftelse v/Johnny Larsen Hidrasund	«Sjøvik»VA-88-K	Reketrållatelse og avgrenset nordsjøtillatelse.
Molva AS v/Jarle Engeset Vatne	«May Inger»M-50-F	Fiske etter torsk med konvensjonelle redskap.
AS Andenes Havfiskeselskap Andenes	«Leisund»T-50-BK	Reketrållatelse
Kjelsvik AS Båtsfjord	«Kjelsvik»T-171-S	Torsketrållatelse
Aksjeselskap under stiftelse v/Hilmar Kristiansen Tromsdalen	«Rystraum»T-38-T	Fisket etter torsk med konvensjonelle redskap.
Selskap under stiftelse v/Reidar Lund Nord-Lenangen	«Nontind»T-28-BG	Reke-, NVG-sild-, loddetrål- tillatelse og fiske etter torsk med konvensjonelle redskap
KS Riston Myklebost	«Gisund»T-2-H	Reke- og torsketrållatelse.
Ytre Rolløya AS Harstad	«Ole-Kristian Nergård»	Reke- og torsketrållatelse.
Alf-Arne A/S v/Steinar Uteng Husøy i Senja	«Alf-Arne»T-87-BG	Fiske etter torsk med konvensjonelle redskap.
Selskap under stiftelse v/Atlantic Seafish A/S Måløy	«Oldersund»SF-7-B	Fiske etter torsk, hyse og sei
Tromsland AS Finnsnes	«Lyshaug»T-61-T	Reke- og torsketrållatelse.
Volstad AS Ålesund	«Nordstar»T-12-I	Ervervstillatelse
Meløyfisk AS v/Torleif Skotheimsvik Nevedal	«Fernando»SF-50-V	Fisket etter torsk med konvensjonelle redskap.
Selskap under stiftelse v/Erling og Eivind Gaugstad Ellingsøy	«Mot Junior»R-92-TV	Fisket etter makrell, sei og brisling.
P/R Soløyvåg ANS v/Anders Solheim Hustad	«Nordheimtrål»M-37-M	Nordsjøtrål- og NVG-sildtrål- tillatelse.

Løyve

NR. 5
2000

P/R Martinsen & Andås v/Thor Gunnar Martinsen Flekkerøy	«Vestfjord Sør»VA-5-K	NVG-sildtrål-, loddetrål- og nordsjøtrållatelse.
Kvaløyvær AS Tromsdalen	«Fuglenes»EX.M-44.HØ	Reke- og loddetrållatelse.
Troms Fiskebåtrederi AS Tromsø	«Radin»T-28-TN	Fisket etter torsk med kon- vensjonelle redskap, lodde-, reke- og NVG-sildtrållatelse.
Blomvik AS v/Tore Roaldsnes Valderøy	«Roaldnes»M-37-G	Torske-, reke-, lodde- og vassildtrållatelse.

Forlenging/ombygge

Navn	Fartøy/reg.nr.	Konsesjonstype
P/R Vestbas ANS v/Tor Frantsen Fosnavåg	«Vestbas»M-66-HØ	Fisket etter torsk.

NYBYGG

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ervervsloyve, fartøyets navn og registreringsnummer, samt hvilke fangstloyve som er tildelt.

Reder	Fartøy/reg.nr.	Konsesjonstype
Husøy A/S v/Kristian Breivik Myklebost		Fisket etter torsk, hyse og sei.
Kvitskjær A/S Bodø		Ringnottilatelse
Volstad Viking AS Ålesund		Reketrållatelse

Endring av nybyggets bredde

Navn		Konsesjonstype
Stig Magne Torgersen Brønnøysund	fristutsettelse	vassildtrållatelse

Endring av lasterom for nybygg

Navn		Konsesjonstype
Remøy Fiskeriselskap A/S v/Åge Remøy Fosnavåg		Reketrållatelse

TRÅL

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ovennevnte konsesjonstype og hvilke fiskearter den omfatter.

Reder	Fartøy/reg.nr.	Konsesjonstype
Kraknes Havfiske AS Tromsø	«Polarfangst»T-6-T	Reketrållatelse
Lars Leidland Egersund	«Caprice»R-13-ES	Avgrenset nordsjøtrål- tilatelse.
Alfredson AS c/o Nor-Regnskap AS Skjervøy	«Kjelsvik»T-171-S	Loddetrållatelse
Alfredson AS c/o Nor-Regnskap AS Skjervøy	«Kjelsvik»T-171-S	Torsketrållatelse

OPPDRETT

Det opplyses nedenfor hvem som har fått nevnte løyve, lokalisering av anlegg, størrelse på produksjonsvolum samt registreringsnummer.

Overføring av konsesjon for oppdrett av fisk og skalldyr

Eier	Tidligere eier	Reg.nr.
Lindesnes Skjell AS Spangereid	Lindesnes Skjell v/Kristian Kleppan	VA-ls 302
Lindesnes Skjell AS Spangereid	Lindesnes Skjell v/Kristian Kleppan	VA-ls-0303

Endring i eiersammensetningen i Kystfisk Berlevåg AS, eier av «Vardøværing»F-21-B

Navn	Kommune	Eierandel
Kystfisk Vardø A/S	Vardø	100%

Kystfisk Vardø A/S har følgende eiersammensetning:

Dag Gamst	Vardø	51%
Jan A. Jøsok	Gurskøy	16%
Westfish-Aarsether AS	Ålesund	33%

Endring av eiersammensetningen i Eldborgtrål AS, eier av «Eldborgtrål»M-292-A

Navn	Kommune	Eierandel
AS Granit	Vartdal	51%
Brødrene Sperre	Ellingsøy	49%

Avslag

Reder

Risholm AS
Svolvær

Komandittselskap under stiftelse
v/Eilif Hansen og Arve Hansen
Hol i Tjeldsund

Lofoten Trålfrederi AS
v/Henry Sletten
Stamsund

T. Langenes AS
Søgne

Risholm A
Svolvær

Kommandittselskap under stiftelse
v/Eilif Hansen og Arvid Hansen
Hol i Tjeldsund

Lofoten Trålfrederi AS
v/Henry Sletten
Stamsund

T. Langenes AS
Søgne

Begrunnelse

Søknad om nytildeling av reke-tråltillatelse er avslått etter §6 i Svolvær reke-trålforskriften ut fra målsettingen i §1.

På grunnlag av at nytildeling av torsketrål-, reke-trål NVG-sildtrål, og lod-detråltillatelse er avslått og driftsgrunnlaget dermed vesentlig redusert, har vi av ikke funnet å kunne samtykke i at søker erverver eiendomsretten til omsøkte nybygg. Vedtaket er truffet i medhold av §7 første ledd bokstav a) jfr. § 1 i lov av 26 mars 1999.

Søknad om nytildeling / overføring av reke-tråltillatelse er avslått etter reke-trålforskriftens § 15 jfr. § 12 og § 7 jfr. § 1 i lov av 26 mars 1999.

Fiskeridirektoratet har ikke funnet å kunne samtykke i at søker erverver eiendomsretten til «Jentoft Senior» LHVW. Vedtaket er fattet i medhold av §§ 7, 4 og 22 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) av 26.mars 1999.

Søknad om nytildeling av reke-tråltillatelse er avslått etter §6 reke-trålforskriften ut fra målsettingen i §1.

På grunnlag av at nytildeling av torsketrål-, reke-trål, NVG-sildtrål-, og lod-detråltillatelse er avslått og driftsgrunnlaget dermed vesentlig redusert, har vi av ikke funnet å kunne samtykke i at De erverver eiendomsretten til omsøkte nybygg. Vedtaket er truffet i medhold av §7 første ledd bokstav a) jfr. §1 i lov av 26.mars 1999.

Søknad om nytildeling / overføring av reke-tråltillatelse er avslått etter reke-trålforskriftens §15 jfr. §12 og §7 jfr. §1 i lov av 26.mars 1999.

Fiskeridirektoratet har ikke funnet å kunne samtykke i at søker erverver eiendomsretten til «Jentoft Senior»LHVW. Vedtaket er fattet i medhold av §§ 7, 4 og 22 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) av 26.mars 1999.

Livets i havet
Fiskeridirektoratet
Nytt ansvar

Fiskets Gang

- Artikler om fiskeriforskning, prøvofiske, Leitetjenesten
- Intervjuer og reportasjer om aktuelle fiskerisaker
- Nytt fra fiskeridirektoratet
- Fiskerinyheter fra inn- og utland
- Statistikk for norsk fiske
- Oversikt over Norges eksport av fiskeprodukter

Kommer ut 1. gang i måneden.
Utgis av Fiskeridirektøren

Ja takk,

.....
Navn

.....
Adresse

.....
Poststed

bestiller Fiskets Gang

1 år for kroner 350,-

student kroner 200,-

1 år utland kroner 450,-

1 år utland m. fly kroner 550,-

Abonnementet blir betalt så snart jeg får tilsendt innbetalingskort.

Fiskets Gang

Boks 185
5904 Bergen